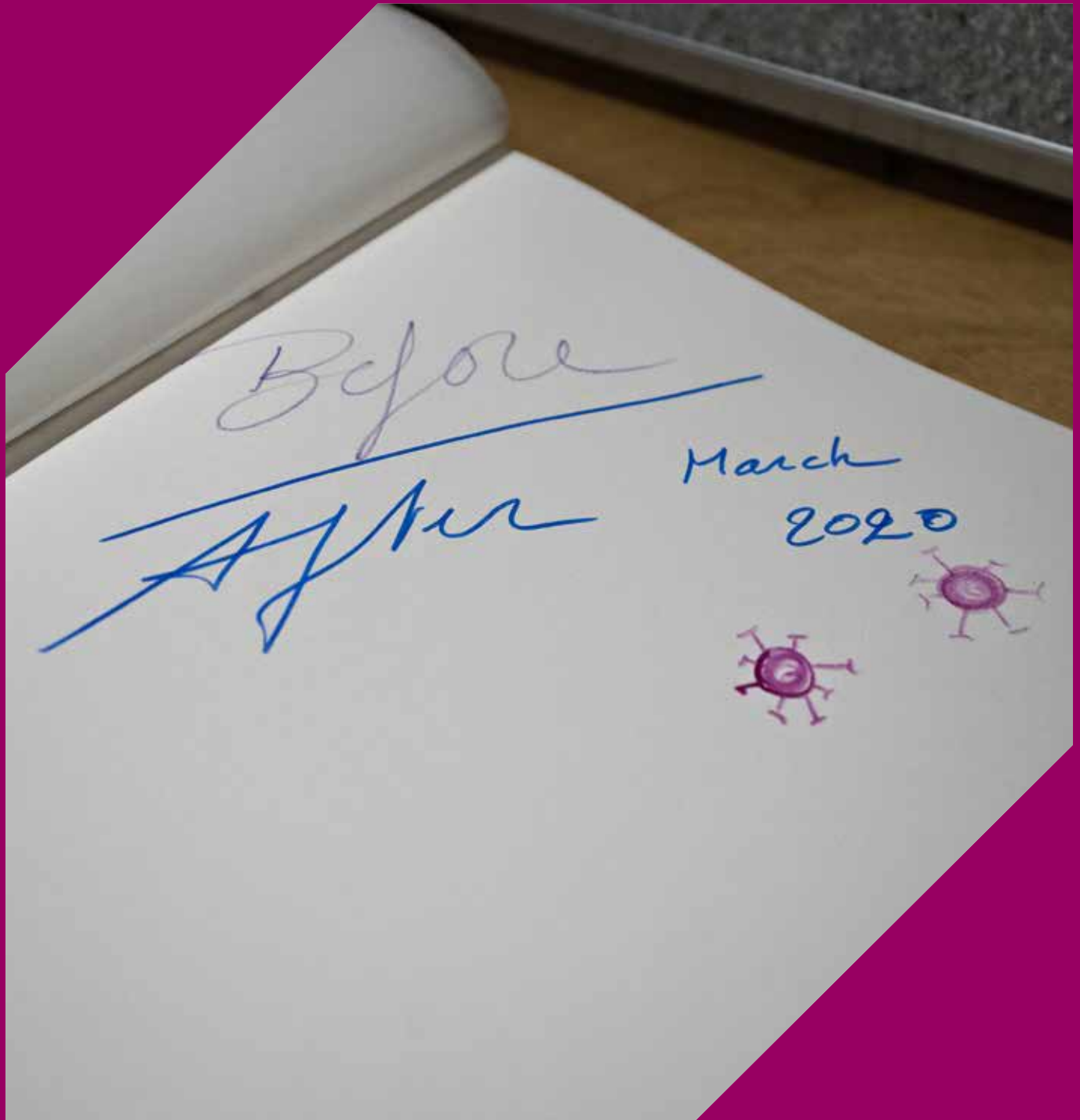

AGENDA

**DIT VIRUS GAAN WE NIET MISSEN.
DEZE MENSEN WEL.**

~~KOFFIESTATION~~ ~~LE PETIT THEATRE~~ ~~BUURMAN &~~
~~BISTRO BOMMEN BEREND~~ ~~SMOKE~~ ~~BUURMAN~~
~~DE KAASKOP~~ ~~TOET WIRWAR~~ ~~AVERAGE JOE'S~~
~~MOUT~~ ~~BLACK & BLOOM~~
~~DE GROENE STOEL~~ ~~GO-FAST~~ ~~BIE DE BUUF~~ ~~GODERT~~ ~~PS~~
~~FIETSKOERIERS~~ ~~WALTER~~
~~KOKO~~ ~~SPAAK~~ ~~VOILA~~
~~TOKO~~ ~~CAFE DE KOFFER~~ ~~MARY JANE~~
~~DAVINCI~~ ~~POPKE~~ ~~BARREL~~
~~DE ROEMER~~ ~~H. WITTING & ZOON~~ ~~MOUSTACHE~~
~~MUSJES~~ ~~CYCLOON~~ ~~FEEL~~ ~~WIJSNEUS~~
~~BISTRO BASTA~~ ~~GOOD~~
~~COOK-ING~~ ~~FLORENTIN~~
~~HEERENHUIS~~ ~~BROODJE~~ ~~VAN EIGEN~~ ~~DEEG~~ ~~THE SMOOTH~~
~~SCHOENENZAKEN~~ ~~STADS~~ ~~PIGALLE~~ ~~WADA~~ ~~BROTHERS~~
~~AKKER~~ ~~PARTJA~~
~~DROPPER~~ ~~BUURT~~ ~~BELLAMI'S~~ ~~ENAL DIE~~
~~UIT DE~~ ~~LOKALE ONDERNEMERS~~

VOOR ELKAAR, BLIJF THUIS, KOOP LOKAAL.

Corona waait over onze wereld. Het brengt ons indringende beelden van ziekenhuizen, van zorgverleners die van top tot teen in beschermende pakken gestoken zijn, van ouderen verstoken van hun familie en geliefden. Van vluchtelingen, van armen die geen schoon drinkwater hebben, van mensen die allemaal afstand moeten houden tot elkaar en elkaar toch zo nodig hebben. Het is een bizarre en voor de meesten van ons ongekende wereld.

Mijn schoonmoeder, een dappere vrouw van 86 woont in een verzorgingstehuis en mag geen bezoek ontvangen. Ze vindt dat vervelend maar zo vertelt ze me, het is niet de eerste keer in haar leven. Ze herinnert zich de Aziatische griep nog heel goed, een pandemie die ruim een miljoen mensen het leven kostte aan het einde van de jaren vijftig. Voor mijn tijd, maar haar verhaal deed wat met me. Ik kon me niet voorstellen dat iets dergelijks als wat we nu meemaken al eerder zo had gespeeld en toch ook weer voorbij was gegaan en ergens in een geschiedenisboek was geraakt. Voor een deel gaf haar verhaal weer richting: we moeten hier doorheen en we komen er weer bovenop, daar moeten we ons samen op richten en naar handelen.

Gezondheid is ons hoogste goed, welzijn draagt daar zeker aan bij. Het zijn enorm verwarrende tijden. Veel mensen verkeren in onzekerheid over hun financiële bestaan. Verliezen ze hun baan, hun bedrijf, kunnen ze alles op tijd betalen? En komt alles wel weer op gang? En hoe gaan we nu alles netjes met elkaar regelen op een manier waarin iedereen bijdraagt en daarbij oog heeft voor de ander zijn belangen?

De culturele wereld is in tijden van crisis niet de hoofdzaak, het is wel een erg belangrijke bijzaak. Liedjes, muziek, gedichten, nieuwe creaties, boeken en films brengen ons veel, ook nu. We zouden slecht zonder kunnen. In die culturele wereld werken wij momenteel keihard om zowel de belangen te dienen van ons publiek, van

onze artiesten, van ons personeel als van onze leveranciers. We zijn achter de schermen druk bezig om het (inter) nationale beleid te vertalen voor ons als theater- en concertorganisatie. We proberen de maatregelen voor onze branche iedere dag weer in kaart te brengen. We zijn bezig met verplaatsingen van voorstellingen en concerten waar dat mogelijk is, naar een tijd waarin het weer kan. We overleggen met spelers, musici, impresariaten en agencies. Op zoek naar nieuwe speeldata, op zoek naar gaten in de veelal gevulde kalender van het nieuwe seizoen. Dat doen niet alleen wij, dat doen alle concertzalen en theaters, het gaat om duizenden voorstellingen en concerten. We overleggen met collega theater- en concertzaaldirecties, met onze brancheorganisaties om te kijken hoe we gezamenlijk het beste met alle belangen om kunnen gaan, hoe het zit met verkochte kaarten, met annuleringen, met uitgestelde leveringen.

En we overleggen dagelijks over hoe we met u allen, ons zo hooggewaardeerde publiek willen en kunnen communiceren, wat we u kunnen vertellen, wat we u kunnen bieden. We realiseren ons dat we u om begrip en geduld vragen, er is veel onduidelijk over hoe we, wanneer, wat precies weer kunnen doen. We missen u, we missen onze artiesten, we missen elkaar. Maar voor alles geldt: we willen hier weer bovenop komen. Het eerste woord is aan de zorg, het hoogste goed is uw en ons aller gezondheid. En dan, als de tijd weer rijp is, dan openen we weer onze deuren voor u.

Zo vreselijk graag tot dan.

Nynke Stellingsma
Directeur SPOT Groningen

ACTEUR DRAGAN BAKEMA OVER ZIJN ROL IN *LAZARUS*

TUSSEN HOOP EN VREES

Tot in ieder geval de tweede week van april hingen er grote affiches van David Bowie in de stad. Misschien hangen ze er nog wel. Met zijn wijsvinger voor zijn halfgeopende mond kijkt hij ons indringend aan. Alsof hij van gene zijde ons tot stilte wil manen. De poster kondigt *Lazarus* aan, de musical die na drie succesvolle maanden in het Amsterdamse DeLaMar Theater in mei nog 21 keer in Groningen te zien

zou zijn. Corona haalde daar een streep door. Op maandag 9 maart was het allemaal nog zo feestelijk geweest, in het Groninger Museum. Met producent Albert Verlinde, Martiniplaza-directeur Willem de Kok, hoofdrolspeler Dragan Bakema en de complete band van *Lazarus*. Drie dagen later zei Mark Rutte dat bijeenkomsten met meer dan honderd personen werden afgelast... >

► Hoewel hij nog een stille hoop koestert dat *Lazarus* héél misschien na de zomer hernomen wordt gaat Dragan Bakema (bijna 40) ervan uit dat er nu abrupt een einde gekomen is aan wat hij 'de rol van mijn leven' noemt. Ik spreek hem 's avonds, als zijn drie kinderen van zes, drie en één jaar oud net naar bed zijn.

De ex-Groninger, die zijn theatercarrière in zijn jonge jaren begon bij De Vooropleiding Theater (nu: De Noorderlingen), had er een jaar geleden absoluut niet op gerekend dat hij in *Lazarus* zou spelen. Hij was de eerste auditeronde niet doorgekomen, maar kreeg alsnog de hoofdrol aangeboden toen Gijs Naber zich terugtrok.

"Bizar was dat", zegt hij daar nu over. "Ik zat net in een periode dat ik privé op een hele goede plek was beland. Na mijn tweede kind was er een soort rust in me neergedaald. Ik wilde niet meer zoveel mogelijk spelen, niet langer van alles doen. Ik was ineens op een punt van 'hoeveel films heb ik nu gedaan, hoeveel tv-series, hoeveel toneelstukken?' Ga ik dit nu elke keer blijven herhalen? Een toneelstukje, een serietje. Dacht het niet."

Wat was je dan van plan te gaan doen? Je bent een acteur, een veelgevraagde zelfs.

"Ik wilde gaan schrijven. Een tv-serie. Ik was zelfs al klaar met wat ze in vaktermen 'de bijbel' noemen: de synopsis, het script. Daar was ik drie maanden mee bezig geweest toen ik gebeld werd. Of ik nog een keer wilde auditeren voor *Lazarus*. Ik was verbaasd want ik dacht: dit hele verhaal hebben we toch al

gehad? Bovendien had ik net gehoord dat ik een rol zou krijgen in een Nederlandse serie met maar liefst negentig draaidagen. Negentig! Dat is voor Nederlandse begrippen vreselijk veel. Ik dacht: wat krijgen we nou? Ik word in één keer rijk."

Maar toen kreeg je dus het aanbod om de hoofdrol te spelen in *Lazarus*.

"Precies. Ik zei dat ze dan heel snel met de NPO moesten bellen om te vragen of dat te combineren was. Wat ik al verwachtte: dat bleek niet het geval. En toen moest ik kiezen. Wat zegt mijn hart? Dat zei dat ik met Ivo van Hove wilde werken, dat ik *Lazarus* wilde doen. En dat kwam dus allemaal op het moment dat ik had besloten het wat rustiger aan te gaan doen. Ik had vakantie met mijn gezin, was lekker aan het schrijven. *Lazarus* doen is niet: we nemen een baantje en zien wel tijdens de repetities wat we gaan doen. Ik moest enorm hard trainen, veel zanglessen doen. Bij de première was ik 69 kilo, zo weinig heb ik niet gewogen sinds mijn zestiende of zo. Ik heb nog nooit zo hard moeten werken."

Maar dat had je er graag voor over.

"Je hebt te maken met materiaal dat groter is dan Dragan Bakema, met mensen met veel indrukwekkender cv's dan die van mij. Ineens werkte ik met een Ivo van Hove, met een tekst van Enda Walsh, met een zangcoach, met een choreograaf uit Engeland, met een muzikaal begeleider uit New York. Het is echt een enorm groot ding. Dat is zo lekker, dat kan ik je niet uitleggen. Als iedereen precies weet wat 'ie wil, dan blijf je dus echt iets unieks te kunnen bereiken."

Wat bedoel je daar precies mee?

"Wat ik zo sterk vind aan *Lazarus* is de radicale keus om van de hoofdrol geen sterrenrol te maken. Ivo kon tegen mij zeggen: 'Nee Dragan, blijf maar wat langer met je rug naar de zaal voordat je je omdraait, ik wil dat je nog meer wegvalt in het decor.' Als regisseur was hij dus op zoek naar een manier om de protagonist in mineur te houden in plaats van hem te laten uitgroeien tot ster. Dat heb ik nog nooit meegemaakt."

Kortom, je hebt geen spijt gehad van je keuze?

"Geen seconde."

Bleef dat gevoel na de première?

"Sterker nog: dat nam toe. Bij de première was ik er, maar eigenlijk had ik pas een maand later het gevoel dat ik er echt stond. Dan heb ik het niet alleen over de nummers die ik moet zingen, maar ook over de hele staat van zijn waarin die rol vertolkt moet worden. Mijn personage is iemand die dingen overkomt. Ik ben dat samen met het publiek aan het ontdekken. Dat is een groot verschil met hoe ik tot dusver heb gewerkt. Eerder was het vooral: ik ga jullie laten zien waar het leven over gaat. Bij *Lazarus* is het meer: ik laat jullie zien dat ik ook niet weet hoe dit leven te leven is. En misschien hebben we troost aan elkaar. En dat ook nog in een script dat vrij cryptisch is."

Bijzonder eigenlijk. Zo'n duistere musical en dan drie maanden in een vol DeLaMar Theater.

"Ja, uitzonderlijk voor wat eigenlijk een soort anti-musical is. Het is bepaald geen doorsnee musical en toch gaan er tienduizenden mensen naartoe. Een protagonist in mineur, dat is echt het tegenovergestelde van wat ik deed in *Soldaat van Oranje*. En echt in mineur hè. Het decor is beige en ik loop daarin rond in een beige pyjama. Alleen aan het einde doorbreek ik de vierde wand. Maar het zit allemaal zo goed in elkaar!"

De recensies waren er dan ook naar. Ik geloof dat alleen Het Parool enigszins kritisch was.

"Ik vind: zodra je iets heb gemaakt dan geef je het weg en mag iedereen er iets van vinden. En als je aan de ene kant een slechte recensie niet wilt incasseren, moet je andersom ook een goede recensie niet van de daken gaan lopen schreeuwen. Mijn enige recensent was Ivo van Hove en die vond na de première dat ik het heel goed had gedaan. Dat is voor mij het belangrijkste. En ik ben sinds die tijd alleen maar gegroeid."

En toen kwam corona. Op 9 maart gaven jullie nog een trotse presentatie in het Groninger Museum en drie dagen later verkondigde Rutte dat evenementen met meer dan honderd personen verboden werden. Einde verhaal.

"Ja, letterlijk."

Wat betekent dat voor jou?

"Sowieso een financiële aderlating. Ik zou dit voorjaar naast *Lazarus* nog een tv-serie doen en aansluitend in de zomer de herneming van *Het Pauperparadijs*. Dat is allemaal weg. Maar daar ga ik niet over zeuren. Veel van mijn collega's hebben het veel moeilijker. Voor heel veel theatermakers betekent het dat ze pakweg voor twee kwartalen geen inkomsten hebben. Omdat ik nu toevallig net een hoofdrol heb gespeeld, overleef ik het wel. Maar dat is uitzonderlijk. Als het een jaar geleden was gebeurd

had ik wel een probleem gehad. Mijn grootste probleem was nu van een heel andere orde. Na een week thuis zitten was ik zo'n drie kilo aangekomen. Van zeven shows in de week naar niks, dat vond mijn lichaam niet leuk. Na de eerste tien minuten van *Lazarus* gutst het zweet al over mijn rug. Als je dan ineens thuis zit snapt dat lijf het niet. Echt onvoorstelbaar hoe de kilo's eraan vlogen. Ik ben dus nu weer aan het trainen geslagen. En het is niet alleen fysiek, het werkt ook mentaal. Hoe kan het nou dat ik niet moet werken? Je wilt over tot de orde van de dag, maar er is helemaal geen orde."

Kun je omschrijven hoe die orde er tot 12 maart uitzag?

"Ik ben natuurlijk een zelfstandige, maar mijn zelfstandigheid gaat heel erg gepaard met een agenda die door anderen wordt gevuld. Mijn 'baas' zegt: 'Jij gaat zeven shows in de week spelen.' Daar kan ik dan niet onderuit. Ik vind het prettig om na te denken over de hele lange boog die je dan moet gaan maken. Elke week zeven voorstellingen waarin je elke keer probeert de kunst van het reproduceren waar te maken. Dat de mensen in de zaal het gevoel hebben dat ik die avond voor de eerste en de laatste keer heb gespeeld. Niemand mag ooit het idee te hebben dat ik een voorstelling een beetje sta af te draaien. En dat stopte dus ineens."

Heb je al een nieuwe orde gevonden?

"Waar ik enigszins op terug kon vallen was de serie die ik aan het schrijven was. Ik had een deal met de AVRO dat ik die in april zou opleveren. Maar schrijven is een hele andere staat van zijn dan performen. Voor het schrijven zit ik in mijn holletje. Films kijken, research plegen, boeken lezen, dat soort dingen. Maar mijn staat van zijn was helemaal niet in mijn holletje. Dus ik moest enorm terugschakelen. Dat schrijven deed ik naast *Lazarus* en nu was er alleen nog maar dat. Dus in plaats daarvan ben ik gaan rennen. En er is in die nieuwe orde meer ruimte voor mijn gezin. De kinderen en mijn vrouw Kiki zorgen ervoor dat alles wat ik net gezegd heb gevuld is met liefde. Ik ben ook wel eens alleen geweest en geloof me: dit is beter. Echt waar. Anders word je een soort theatermachine en daar wordt niemand vrolijk van."

Is er nog een kans dat *Lazarus* alsnog naar Groningen komt?

"Zeg nooit nooit. Er is al gepolst hoe ik in augustus en september zit. Heel veel dingen worden op dit moment verschoven. Maar het ziet er niet goed uit." ✖

MET EEN KLAP TOT STILSTAND

INTERVIEWS: YVON VAN APELDOORN

Stel je voor: Het uitgaansleven stopt, alles gaat dicht, de mensen moeten in hun huizen blijven. Tot voor kort klonk dit als een bizar gedachte-experiment of een slechte grap, inmiddels is het de bittere realiteit. Voor onder andere de culturele sector hebben de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan grote gevolgen. Musea, theaters en poppodia zijn gesloten, evenementen en festivals geannuleerd. Het culturele seizoen is met een klap tot stilstand gekomen. Wat nu?

PERNILLE CLAESSEN ADVISEUR MARKETING & COMMUNICATIE FORUM GRONINGEN

“We waren pas drie maanden open! Op 5 maart ontvingen we de miljoenste bezoeker, een week later was het gebouw ineens dicht en stil en leeg. Het is nauwelijks te bevatten.

De eerste week zijn we vooral druk geweest met het omboeken van tickets en het aanpassen van de programmering, kijken of we dingen konden verschuiven, naar het najaar of naar volgend jaar. Een aantal van de geplande activiteiten gaan sowieso niet meer door, omdat die waren opgehangen aan grote evenementen zoals de Olympische Spelen en het EK-voetbal.

We hebben meteen besloten om van de nood een deugd te maken en de *shutdown* aan te grijpen om nog wat te sleutelen aan het pand. Je komt er pas achter dat sommige dingen niet helemaal lekker werken wanneer het gebouw eenmaal in gebruik is. Maar het is lastig om die dingen op te pakken als er de hele tijd zoveel mensen binnen zijn. Nu kan dat dus ineens wel. Ook de schoonmaakkploeg is grondig bezig.

We hebben als organisatie de laatste maanden zo ontzettend hard gewerkt, zoveel overuren gedraaid, dat het ergens wel even fijn is om pas op de plaats te

kunnen maken. Maar het is natuurlijk wel een rare, onzekere periode. Hoe lang gaat dit duren? We gaan er nu nog vanuit dat we op 1 juni weer opengaan, dat we dan in elk geval de bibliotheekfunctie weer kunnen oppakken. We blijven wekelijks communiceren met ons publiek, over het online aanbod. Onze bioscoopfilms zijn bijvoorbeeld te zien via Picl.

Wat me in het algemeen opvalt is hoe makkelijk iedereen zich ineens kan aanpassen. Hoe flexibel mensen eigenlijk zijn. Het is fascinerend; dingen waar we normaal gesproken eindeloos over discussiëren gebeuren nu gewoon.”

ANNERIE KNOL THEATERPROGRAMMEUR MARTINIPLAZA

“Het is een hele rare tijd. Voor iedereen. We zitten plotseling in een scenario waar niemand ooit rekening mee heeft gehouden. Toen er op donderdag 12 maart een verbod kwam op bijeenkomsten van meer dan honderd mensen, waren hier net The Analogues klaar met opbouwen. De voorstelling was uitverkocht. We voelden natuurlijk al wel dat er iets stond te gebeuren, maar we hadden nog even de hoop dat het over het weekend heen getild zou worden. Maar helaas. The Analogues konden weer afbreken. We hebben nog heel even overwogen om het restaurant open te laten voor 99 mensen, maar dat idee hebben we al snel laten varen.

Vervolgens zijn we meteen begonnen met het verplaatsen van voorstellingen. In eerste instantie naar de maanden april en mei; er was immers gezegd dat de maatregelen zouden gelden tot 6 april. Dat werd al snel 1 juni, dus moesten we weer verschuiven. Er stonden voor de komende tijd veel grote shows gepland: *Kinky Boots*, *Hello Dolly*. En in mei drie weken lang de productie *Lazarus*. Die

proberen we nu te verplaatsen naar september. Het ziet ernaar uit dat dat gaat lukken, maar het is nog wel spannend, omdat de tour dan officieel al afgelopen is en iedereen waarschijnlijk weer andere verplichtingen heeft.

We zijn strijdvaardig, we gaan er allemaal vol voor, maar we weten natuurlijk niet wat ons nog allemaal te wachten staat. We zijn niet in paniek, maar hebben wel grote zorgen. Naast dat het nu oorverdovend stil is in het gebouw, terwijl het normaal een van onze drukste maanden is, is het financieel natuurlijk ook een ramp. Alleen al in de periode tot 1 juni hadden we ruim 25.000 kaarten verkocht en dan heb ik het alleen nog maar over het theater, verantwoordelijk voor slechts een kwart van de totale omzet van MartiniPlaza.

We hebben gelukkig heel goed contact met de producenten. Iedereen is over het algemeen heel begripvol en wacht rustig af. En mensen die al kaarten hadden gekocht willen niet massaal ineens hun geld terug, dat is ook fijn.”

ROUKE VAN DER HOEK HOOFD MARKETING EN COMMUNICATIE GRAND THEATRE

“Toen het bericht kwam dat bijeenkomsten van meer dan honderd mensen niet meer mochten, hebben we meteen gezegd: dan stoppen we alles. We hebben onmiddellijk de voorstelling van die avond gecancelled; ze stonden al te repeteren in de zaal. In principe hadden we nog kunnen zeggen: we doen het voor tachtig mensen, maar dat voelde niet goed; honderd mag niet, maar tachtig is dan wel oké? Die honderd was natuurlijk ook maar een kunstmatige grens.

We gingen er al vrij snel van uit dat dingen wel eens langer konden gaan duren dan tot de genoemde 6 april, dus we zijn niet als een gek allemaal voorstellingen gaan verplaatsen. Achteraf zijn we daar heel blij om, we hadden wel bezig kunnen blijven. In juni hebben we nog wat activiteiten en voorstellingen op de agenda staan. Misschien kunnen die doorgaan, misschien niet, we wachten rustig af.

Waar we meteen mee zijn begonnen is GT Online; registraties van voorstellingen die eerder in ons theater te zien zijn geweest of die een speciale band met Grand Theatre hebben. Op 20 maart traptten we af met *Through The Valley* van Teddy's Last Ride. Een week later hadden we Jan Martens. Er zijn echt veel mensen op afgekomen, we hadden op een dag 7,5 duizend websitebezoekers. GT Online is gratis, maar ik zit er inmiddels wel aan te denken om de bezoekers om een vrijwillige donatie te vragen, ten bate van de gezelschappen. Alles is meegenomen.

Het gekke is, ik was nog maar net begonnen in deze functie. Dat nu alles stilstaat geeft mij de mogelijkheid om een beetje te acclimatiseren en me wat verder in de theaterwereld te verdiepen. Zo probeer ik het dan nog maar een beetje positief te zien. Maar voor het theater en de gezelschappen is dit natuurlijk een ramp.”

KARINA SMRKOVSKY HOOFD COMMUNICATIE, MARKETING & PR GRONINGER MUSEUM

“We hadden net een nieuwe expositie ingericht, over 75 jaar bevrijding in Groningen. Die zou op 14 maart worden geopend met een grote publieksdag, maar ja, toen was het museum inmiddels dicht. Er staat nu dus een spiksplinternieuwe tentoonstelling, die voorlopig door niemand wordt bekeken.

Het is te bizar voor woorden. En het is ook bizar hoe snel we aan een nieuwe realiteit wennen, zelfs als het een realiteit is die bestaat uit onzekerheid: hoe lang gaat dit duren? Wordt alles weer normaal?

We zijn aan het bekijken wat er naar voren geschoven kan worden. Maar dat is niet eenvoudig: exposities staan vaak al heel lang vast, bovendien lenen musea vaak werken aan elkaar uit, die weer terug moeten of weer aan andere musea zijn uitgeleend. Voor de huidige grote expositie *Mondo Mendini* geldt dat ook; er moeten straks werken terug naar Italië, maar dat hele land zit op slot, dus hoe doen we dat?

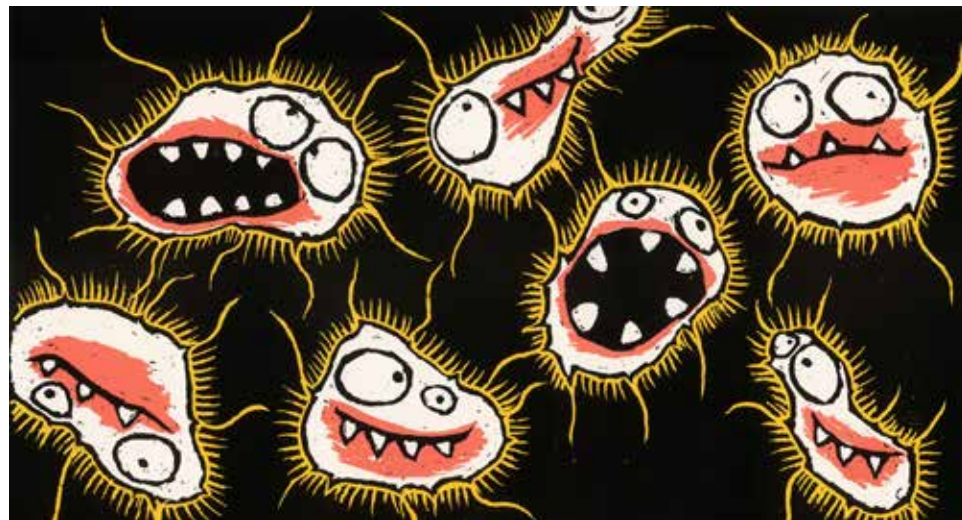
We zijn vrij snel gaan zoeken naar manieren om bezoekers naar de website te laten komen, zodat ze betrokken blijven en online plezier kunnen beleven aan kunst. We hebben bijvoorbeeld de ‘quarantaine doe-tips’ bedacht: elke

vrijdag geven we via onze website een opdracht die te maken heeft met de tentoonstellingen die in het museum te zien zijn geweest. De eerste opdracht was: ‘Maak je eigen stilleven met spullen die je in huis hebt’, gerelateerd aan de expositie *Pronkjewails*. Daarna volgde een fotografie-opdracht, in de stijl van de absurdistische foto’s van Teun Hocks. Intussen zijn we ook aan het onderzoeken of en hoe we de mensen thuis onze tentoonstellingen kunnen laten zien, door middel van een virtuele tour langs de werken. We moeten dan iemand de expositie laten filmen, maar dat heeft nog wel wat voeten in aarde. Hoe pak je dat aan, wat laat je zien, wat niet?

Wat ik trouwens super vind is de samenwerking met onze culturele partners in Groningen, zoals SPOT, Grand Theatre, NNO, NNT en ook Marketing Groningen. Het is heel mooi, hoe we de koppen bij elkaar steken om mogelijkheden te verzinnen om het culturele aanbod online zichtbaar te maken en het publiek betrokken te houden.”

ARNOUD HEIKENS MARKETING EN COMMUNICATIE VERA

“We zaten middenin een crisisberaad, toen die eerste persconferentie kwam, met de maatregel dat bijeenkomsten met meer dan honderd mensen niet meer door mochten gaan. Er kon meteen een streep door de meeste dingen die we bedacht hadden. We gingen er nog wel van uit dat ons filmhuis open zou kunnen blijven, en dat onze kelderbarconcertjes gewoon door zouden gaan. Maar de volgende dag zaten we alweer bij elkaar en zeiden: ‘Dit slaat ook eigenlijk nergens op.’ We konden het voor onszelf niet verantwoorden. Een grote zaal met vijfhonderd mensen kan niet, maar een volgepropte kelderbar met vijftig mensen dicht op elkaar, warm en zweterig, dat is geen probleem? Vanuit onze grote groep vrijwilligers kwamen ook al wat bezorgde signalen. Dus toen hebben we alles *on hold* gezet. Een goede beslissing, bleek de volgende dag, toen de maatregelen werden aangescherpt en alle zalen en horeca moesten sluiten. De eerst week was heel hectisch, er moest ontzaglijk veel gecommuniceerd

Art: Willem Kolvoort

worden en geschoven met data, daar waren we hele dagen mee bezig. We zijn niet onmiddellijk begonnen met online alternatieven te bedenken, concerten live-streamen enzo. Wat we wel hebben gedaan is het opschroeven van Vera Live, het platform waar we concerten uitzenden die bij ons zijn opgenomen. En we hebben een speciale nieuwsbrief de deur uitgedaan, waarin we nieuwe albums tippen, in plaats van concerten

aankondigen. En er is natuurlijk nog Zomaar Radio, dat vanuit Vera gewoon doorgaat met podcasts maken.

Het is een rare, onzekere periode. We hebben nu dus een heleboel dingen verplaatst naar het najaar. Maar wie zegt dat alles dan weer normaal is? Wanneer hebben mensen weer zin om in een zaal te staan met vierhonderd man? Durven we dat straks überhaupt nog?”

MARC KNIP PR NOORDERLICHT

“Onze studio aan het Akerkhof is uiteraard dicht op het moment. De tentoonstelling van TEMPS ZERO hebben we helaas voortijdig moeten sluiten.

We gaan door met de voorbereidingen voor het 27^e Noorderlicht Internationaal Fotofestival. Het begint later dan gepland en we denken hard na over alternatieve vormen van presentatie. De 2020-editie gaat over *Generation Z*, iedereen die is geboren na 1995. Inmiddels hebben we ruim dertig internationale kunstenaars geselecteerd. Omdat we een klein team en een groot netwerk hebben, hebben we in korte tijd een wereldwijde Open Student Call uit kunnen zetten. Hierin vragen we alle studenten die *lens-based media* gebruiken om in één beeld te reflecteren op hun toekomstvisie, in het licht van de huidige crisis. Gezamenlijk zullen deze beelden een plek krijgen in het festival en zo een stem geven aan een generatie.”

FEMKE EERLAND ALGEMEEN DIRECTEUR NOORDERZON

“Ik kan niet vertellen wat er gaat gebeuren met Noorderzon dit jaar, want dat is nog helemaal niet helder. Voor evenementen die in april of mei zouden plaatsvinden is het duidelijk; daarvoor is besloten dat ze niet doorgaan. Noorderzon is pas in augustus, maar tegen die tijd is natuurlijk nog lang niet alles weer ‘normaal’.

It takes a village, om een Noorderzon neer te zetten. We hebben heel veel vrijwilligers, crew, leveranciers, horeca, er is een groot internationaal theaterprogramma en een groot lokaal programma, dat maakt het in zijn totaliteit niet eenvoudig om te zeggen: hier gaan we op koersen.

Het programma staat natuurlijk voor een groot gedeelte al, maar wat blijft daarvan overeind? Noorderzon is voor veel (internationale) theatergezelschappen onderdeel van hun tour, maar wat als die hele tour wordt geannuleerd? Er kan de komende tijd niet worden gerepeteerd door gezelschappen, voorbereidingen gaan niet door, planningen lopen vast.

We zijn ineens in een crisis beland waarvoor geen maatwerkplannen zijn. We maken wel plannen, maar voor hetzelfde geld kunnen die over een paar dagen weer de prullenmand in. De eerste paar dagen dacht ik nog dat ik iets moest met elke snipper informatie, maar onze aanpak nu bestaat eigenlijk vooral uit op de rem staan. Twee keer per week schrijf ik een interne update voor programmeurs, staf en personeel en ik overleg wekelijks met evenementenmanagement. Er is gelukkig overal veel begrip en we krijgen veel steun vanuit de gemeente en de provincie.

Maar nog veel belangrijker dan of Noorderzon wel of niet doorgaat, vind ik wat er momenteel gebeurt om ons heen. Ik ben tenslotte bovenal een bewoner van de wereld. Ik maak me zorgen op lokaal niveau, wat betekent dit voor Groningen, maar vooral ook op mondiaal niveau, wat betekent dit op de lange termijn voor de wereld? Gaan we straks weer normaliseren en hoe ziet dat nieuwe normaal eruit? Misschien was het oude normaal wel niet normaal.

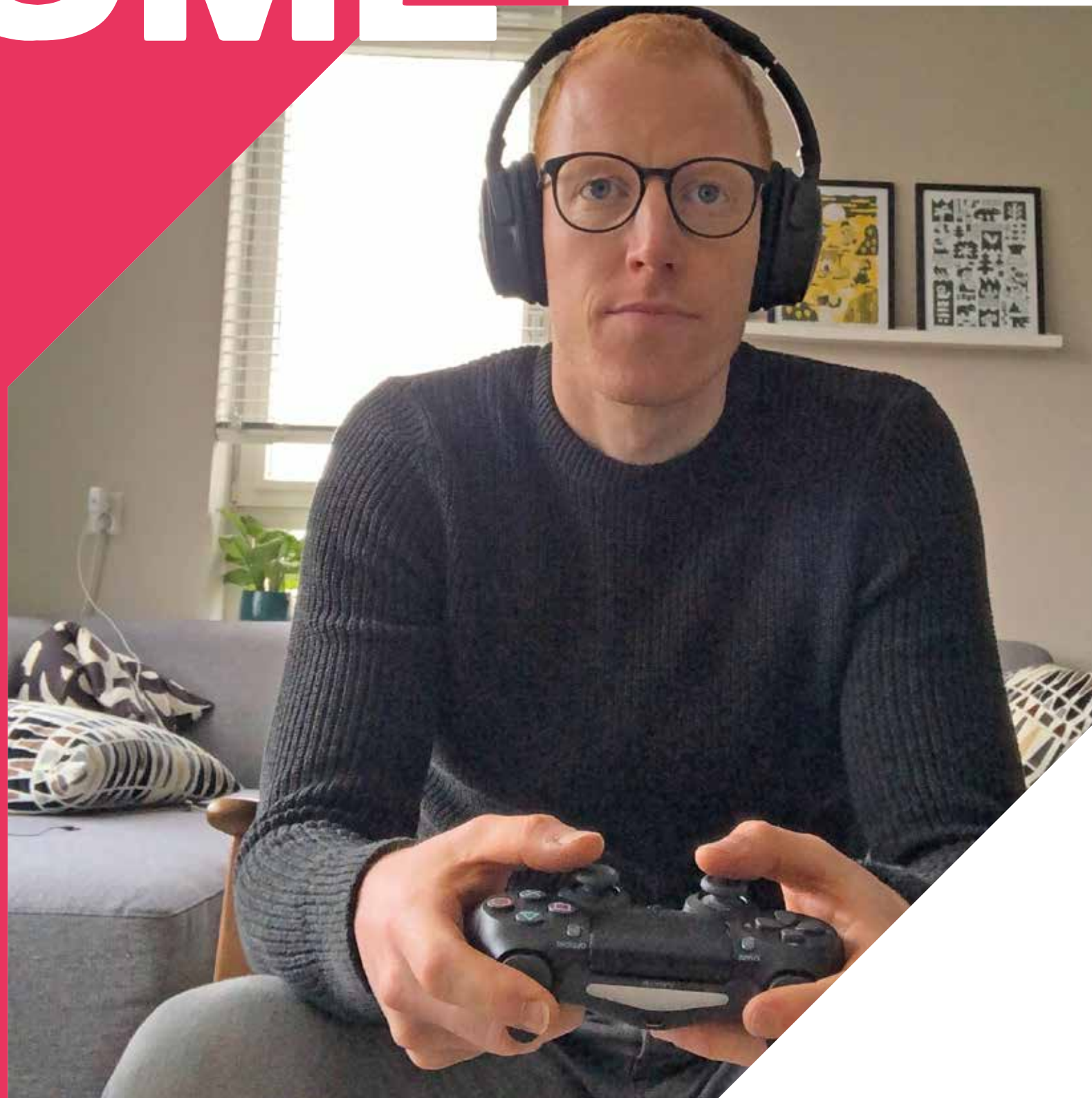

We geven ons momenteel over aan een nieuwe situatie. Er is iets gaande dat groter is dan het individuele belang. Er is een nieuwe vorm van collectivisme. Je krijgt ineens inzicht in andermans leven, je ziet ineens wie er van de mensen die je kent kwetsbaar zijn. Iedereen is aan het wakker worden, dat vind ik veel waard.

Het is natuurlijk de vraag hoe lang we dat volhouden. Maar dat is een vraag voor later, zoals er momenteel zoveel vragen voor later zijn. Ook met betrekking tot de cultuursector: zijn de leveranciers straks failliet, is er nog materieel? Is er nog publieksvertrouwen? Misschien willen we helemaal niet meteen weer met z'n allen in een zaal of in een tent zitten.”

@HOME

**LEGE THEATERS, STILLE
CONCERTZALEN: SINDS
DONDERDAG 12 MAART
ZITTEN DE DEUREN
OP SLOT. IN PLAATS
VAN HET PUBLIEK
TE VERMAKEN MET
MOOIE, AANGRIJPENDE,
GRAPPIGE EN
ONTROERENDE
VOORSTELLINGEN EN
CONCERTEN, ZITTEN
ARTIESTEN ZOALS
BIJNA IEDEREEN IN
THUISQUARANTAINE.
HOE BELEVEN ZIJ DE
SITUATIE?**

@HOME CABARETIER RENÉ VAN MEURS

“Ik woon alleen. Wat dat betreft is er voor mij niet eens zo heel veel veranderd, wat ik eigenlijk ook wel weer sneu vind klinken hahaha. Het enige wat er is veranderd, is dat ik nu niet meer in de avonden lekker kan spelen. En dat mis ik echt enorm! Op de dag dat ik hoorde dat de maatregelen tot 1 juni zouden duren, heb ik direct een Playstation gekocht. Mijn seizoen loopt normaal gesproken tot eind april, dus ik heb nu bijna een half jaar niks om handen. Ik heb een *to-do list* gemaakt en met mezelf afgesproken dat ik elke dag eerst twee dingen moet afvinken voor ik mag gaan gamen. Gisteren had ik bijvoorbeeld staan ‘badkamer en keukenkastjes links schoonmaken’. Vandaag was het ‘slaapkamer en keukenkastjes rechts’. En ik ga deze week plintjes leggen. Ik woon inmiddels drieënhalf jaar in dit huis en heb nu alle tijd om dat soort kleine klusjes die meestal blijven liggen af te maken.”

Waar was jij toen op donderdag 12 maart de theaters en concertzalen per direct dichtgingen?

“Ik zou die avond optreden in Arnhem. Het decor stond, we hadden de soundcheck gedaan en wilden net een hapje gaan eten, toen ineens het telefoontje kwam dat alles eruit lag. Mijn eerste reactie was: ‘dat is misschien wel even fijn, een avond op tijd naar bed.’ Ik heb de afgelopen maanden heel veel energie gestoken in het schrijven en repeteren van mijn voorstelling *Hunkert*, die op 21 februari in première is gegaan. Mijn batterij was dus al iets leger. Maar toen ik hoorde dat het tot 6 april zou duren, zonk de moed me in de schoenen. Bijna vier weken niet optreden is voor iemand met mijn ADHD-achtige energie en mijn passie voor theater bijna niet te doen. En toen werd de termijn ook nog eens verlengd tot 1 juni.

Wat zijn de gevolgen?

“Maart en april zijn de drukste maanden, dus financieel is het taai. Ik zing het nog wel uit tot september, maar mijn technicus is freelancer en is al zijn klussen kwijt. Voor hem is het loodzwaar. Gelukkig hebben we bijna alle 31 geannuleerde shows kunnen verplaatsen naar volgend seizoen. Fijn, want ik wil deze voorstelling natuurlijk aan zo veel mogelijk mensen laten zien. Twee jaar geleden heb ik de stap naar de grote zalen gemaakt en ik merk dat theaters dan toch een stuk bereidwilliger zijn. Artiesten die in wat kleinere of minder goed gevulde zalen spelen, sneuvelen als eerste. Dat voelt heel vervelend. Voor sommigen dreigt door deze crisis een droom uiteen te spatten.”

Hoe kijk jij, los van je werk als theatermaker, naar deze tijd?

“Ik ben niet wetenschappelijk onderlegt, dus ik ben heel terughoudend om daar dingen over te zeggen. Als ik op tv weer zo’n BN’er zie die er van alles over vindt, denk ik: ‘jij bent toch geen viroloog?’ Maar ik hoop wel dat iedereen zich aan de afspraken houdt. Ik hou me zelf ook keurig aan de regels. Ik doe boodschappen voor een week, ga ‘s ochtends om zeven uur sporten in het bos, maar verder zit ik gewoon thuis. Met de Playstation.”

De voorstelling *Hunkert* zou op zaterdag 28 maart te zien zijn geweest in De Oosterpoort.

@HOME

DANSERES ADI AMIT (CONNY JANSSEN DANST)

“We zijn met z'n drieën in ons huis in Rotterdam, mijn partner, ons dochtertje en ik. We gaan zo weinig mogelijk de straat op, maar we hebben gelukkig een tuin, waarin we lekker aan het werk zijn. In ons normale leven hebben we daar nooit tijd voor, nu ineens wel. Het is zulk prachtig weer, we genieten er erg van.”

Was je met een voorstelling bezig toen alles ineens werd afgelast?

“Ja, ik danste in de voorstelling *KIEM*, van Conny Janssen Danst. De tour was bijna ten einde, dus we hebben geluk gehad; we hebben de voorstelling heel vaak kunnen neerzetten, alles ging heel goed. Het is jammer dat het ineens zo abrupt afgelopen was, maar dat was nou eenmaal niet anders.

Na deze voorstelling zouden we een korte tijd vrij zijn. Ik was van plan om naar mijn familie te gaan in Israël, maar dat ging dus niet door; de vluchten werden allemaal gecancelled, reizen mocht niet meer. Dat was wel even een teleurstelling, maar gelukkig is met mijn familie alles in orde. In Israël is de aanpak wat corona betreft strenger dan in Nederland, er zijn plaatselijk *lockdowns*, de sfeer is meer gespannen dan in Nederland.”

Als danser wil je natuurlijk blijven trainen. Lukt dat, thuis?

“Ja hoor, dat gaat eigenlijk heel goed. We hebben elke ochtend via zoom een online dansles van drie kwartier, om creatief en in vorm te blijven. De lessen worden gegeven door de repetitor van ons gezelschap, soms door een van ons. Maar met een klein kindje over de vloer blijf je sowieso wel in beweging! We dansen veel samen in de kamer. Mijn vriend is muzikant, dus er is eigenlijk altijd muziek om op te dansen. En verder doen we gewoon de hele dag gek en maken plezier: we springen op het bed, we rennen als dieren achter elkaar aan door het huis en iedere avond doen we een oefening uit een yogaboek voor kinderen. We proberen zo creatief mogelijk te zijn in de beperkte ruimte. Ik ben stiekem heel dankbaar voor deze onverwachte *quality time* met mijn dochter. Het is vreselijk wat er gebeurt in de wereld, maar ik beschouw deze periode van samenzijn als heel waardevol.”

Wat ga je de komende tijd doen, heb je een plan?

“Normaal gesproken zouden we nu druk zijn met de repetities van onze locatievoorstelling *SO HERE WE ARE*, die deze zomer in de Van Nelle Fabriek zou plaatsvinden. Maar door de coronamaatregelen zijn zowel de repetities als de voorstelling niet mogelijk. Toen kwam het idee om soloprojecten te gaan doen. Sinds deze week zijn we bezig met *Monuments in Solitude*, een experiment in ontwikkeling, een reflectie op deze coronacrisis. Volgens een strak schema kunnen alle dansers beurtelings alleen in de studio zijn – we krijgen allemaal vier momenten per week – om te onderzoeken wat deze sociale *lockdown* met ons persoonlijk doet. Als het goed is leidt dit tot een bijzondere reeks solo's die we hopelijk op een later tijdstip kunnen samenvoegen en aan de wereld laten zien.”

Adi Amit behoort tot de vaste dansers van Conny Janssen Danst.

@HOME ACTRICE BIEN DE MOOR

“Ik ben in mijn appartement vlakbij Gent, met mijn hond en mijn kat. Ik hoop dat ik goed te verstaan ben, want er zijn tuinmannen in de weer. Door de stormen van laatst – de vorige natuurramp zullen we maar zeggen – waren de bomen in mijn tuin gevaarlijk schuin gewaaid. In deze wereld van stilte is het snerpande geluid van kettingzagen ineens als een monster weer naar binnen gevlogen.”

Vlak voor de première van jullie voorstelling *Before/After* werd plotseling alles afgeblazen. Was dat te bevatten?

“Het is absurd hoe het gegaan is. Wij zagen het natuurlijk al wel een beetje aankomen, maar we hoopten dat we nog net de première konden halen, of in elk geval de try-outs, maar helaas. We hebben maandenlang gerepeteerd, in onze bubbel. Ook een soort quarantaine. En dan heb je een enorme behoefte om wat je hebt gemaakt te toetsen aan een publiek.”

Het gekke is dat veel elementen van wat er nu gebeurt, ook in het stuk zitten. Alleen al de titel, *Before/After*: er komt wellicht een wereld voor en na corona. De oudere vrouw, mijn personage, alleen in haar badkamer, teruggeworpen op zichzelf, zoals velen van ons nu, denkt na over wat haar leven betekent in het grote geheel. En, ook heel gek, een van de personages is een jager, die op pad gaat om een organisme te doden; een agressieve en dodelijke biologische vorm, die alles vernietigt wat geluid maakt. De jager verzint uiteindelijk hoe hij het organisme kan verslaan, door erin te kruipen. Het organisme voelt dat er iets in hem zit en probeert zichzelf binnenstebuiten te keren, daarbij maakt het geluid en het vernietigt zichzelf. Het is voor mij een metafoor voor de mens en de natuur, de mens die als enig zoogdier ter wereld zijn eigen biotoop vernietigt. Het komt nu allemaal aan de orde.”

Gaan we de voorstelling toch nog zien, later?

“We hopen dat we de voorstelling volgend jaar alsnog kunnen gaan spelen. Maar daar zitten heel veel haken en ogen aan, die we nu aan het onderzoeken zijn. Vlak voor alles echt dicht ging hebben we het stuk nog een keer helemaal gespeeld, voor een lege zaal, met camera's. Op 30 april en 1 mei zal de voorstelling

digitaal te zien zijn, in het NITE Hotel, een van de online initiatieven die we hebben bedacht.

We zijn met ons team veel aan het brainstormen in Zoom-meetings, over hoe we de hand kunnen reiken naar ons publiek. We werken mee aan Donderdag Verwonderdag: elke donderdag is er online een voorstelling van een van de grote theatergezelschappen te zien. Drie dagen per week zijn er online classes. En vanaf 10 april maken we iedere vrijdag een FridayNITE-event. Deze vorm van communicatie is trouwens onbekend terrein voor me, ik ben zo'n dinosaurus die nog maar een jaar een smartphone heeft.

Er is ook het plan om een soort online tour te maken langs het hele ensemble van het NNT, met korte performances van de dansers en acteurs. Ik vind dat een spannende opgave; ik ben geen maker, ik ben echt een uitvoerend kunstenaar. Om vanuit mijzelf te moeten vertrekken is een uitdaging.

Hoe kijk je momenteel naar de wereld?

“Het voelt als *back to the past*. Het is zo anders buiten, je hoort de wind ruisen, de vogels fluiten. Het landschap hierachter, met de knotwilgen, ziet er ineens uit als een schilderij van Brueghel, omdat er geen vliegtuiglijnen door de lucht lopen. Het is hallucinant en beangstigend wat er aan de hand is, ik hou mijn hart vast voor wat ons nog te wachten staat, maar het heeft ook iets moois. We zitten ineens allemaal als een monnik op ons kussen, we denken na over de wereld en voelen hoe de eenvoud van het leven kostbaar en genoeg kan zijn. Zullen we hierna solidairder zijn? Waarschijnlijk niet, de geschiedenis heeft geleerd dat we niets leren uit het verleden. Maar toch hoop ik dat mensen meer zorg zullen hebben voor elkaar, dat er meer middelen komen voor hen die ons verzorgen. Laten we de mooie kanten van deze crisis omarmen. En daarna weer elkaar.”

Sinds 2017 maakt Bien De Moor deel uit van het vaste ensemble van het Noord Nederlands Toneel en vertolkte ze opzienbarende rollen in onder andere *Dorian*, *Salam* en *Brave New World 2.0*.

@HOME ACTEUR BRUNO VANDEN BROECKE

“Ik breng de dagen voornamelijk lezend door. Ik koop graag boeken, maar als ik druk ben met spelen kom ik eigenlijk nauwelijks aan lezen toe. Ik had dus nog een flinke stapel ongelezen boeken liggen. En verder is de keukentafel een centraal punt in huis geworden. We hebben drie schoolgaande zonen, van zes, twaalf en veertien jaar, die nu online les krijgen. Dus af en toe moeten we een oogje in het zeil houden.”

Hoe is de situatie in België?

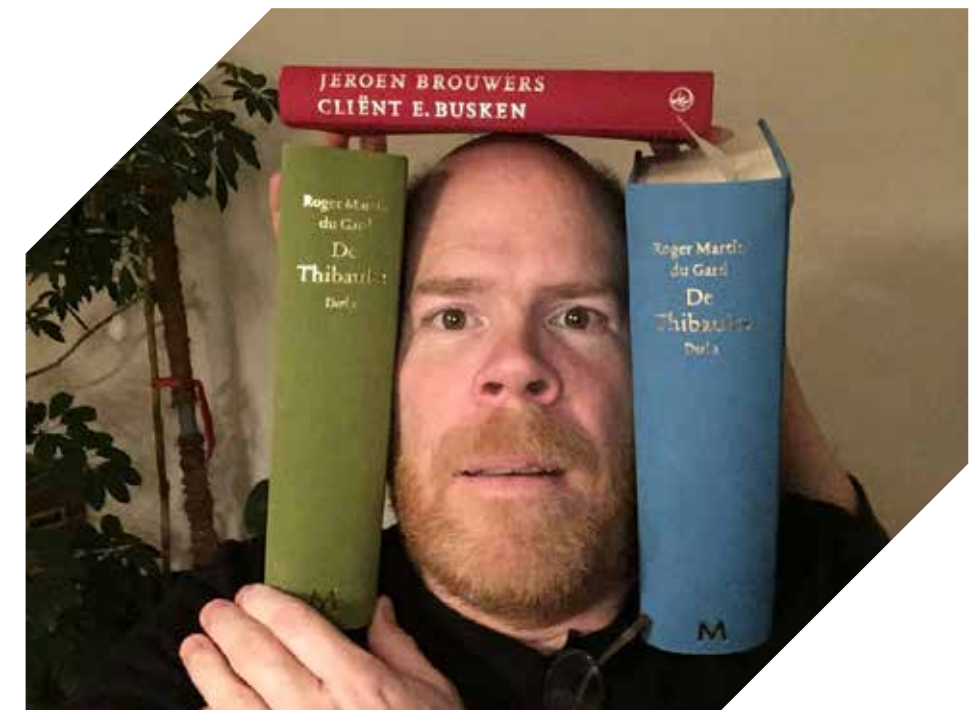
“Eigenlijk net als in de meeste andere landen; lege straten en pleinen. Wij zitten in België in een totale *lockdown*. We gaan alleen voor de noodzakelijke boodschappen naar buiten, maar verder proberen we het contact met anderen zo veel mogelijk te vermijden. Bovendien zijn mijn vrouw en ik allebei net een paar weken in quarantaine geweest omdat we waarschijnlijk het virus hebben opgelopen.”

Jullie zijn allebei besmet geraakt?

“Nou ja, we zijn niet getest, dus het kan natuurlijk de griep zijn geweest, maar dan was het wel een hele heftige. We zijn allebei behoorlijk ziek geweest. Vooral de hoge koorts was een probleem. Ik had de weken daarvoor veel opgetreden. Dan heb je contact met veel verschillende mensen en worden er regelmatig handen geschud. En het was ook net de tijd dat iedereen terugkwam van wintersport. We hebben dus zelf sterk het vermoeden dat het om het coronavirus ging. Voordeel is dan wel dat we nu, als het goed is, allebei immuun zijn. De kinderen hebben daarentegen gelukkig nergens last van gehad.”

Welke impact hebben de maatregelen op jou als maker?

“Wij waren in februari net begonnen aan een tournee met *De Woordenaar*, een muziektheatervoorstelling die ik heb geschreven samen met Bo Spaenc, artistiek leider van De Kolonie. We zouden zo'n dertig voorstellingen doen in België, maar ineens ging de stekker eruit. We zijn nu druk bezig om nieuwe data te vinden voor na de zomer, ervan uitgaande dat we dan in wat rustiger vaarwater zijn beland. Dat worden nog hele drukke maanden, want er stonden voor het nieuwe seizoen natuurlijk ook al andere voorstellingen gepland.”

Hoe kijk jij, los van je werk als theatermaker, naar deze tijd?

“Met gelatenheid en ook verwondering: het is onwaarschijnlijk hoe snel een systeem tot stilstand kan komen. Ik vermoed dat het op gang trekken ervan veel stroever zal verlopen dan de vertraging ervan. Ondertussen rijgen de dagen zich aan elkaar en installeren er zich nieuwe gewoontetjes en worden de ‘kleine dingen’ grote dingen, krijgen een nieuw belang of valt er een ander, zachter licht op. Ik hoop dat die kleinigheden, die nu door deze verstilling zichtbaar worden, niet vermalen worden door de mallemlen van werk en het drukke alledaagse bestaan, als het leven straks weer aangezwengeld wordt.”

Bruno Vanden Broecke maakte de afgelopen jaren een verpletterende indruk met zijn monologen *Missie* en *Para*.

@HOME**VIOLISTE LIANNE
VAN DEN BERG**

“Donderdag 12 maart kwam als een grote verrassing. De avond ervoor hebben we het er in de bus op de terugweg van het concert in Stadskanaal nog met elkaar over gehad. Zo van: dit kan wel eens de verkeerde kant opgaan. Misschien kunnen we straks een paar weken niet spelen. Maar dat het zo snel zou gaan was echt een shock.”

Wat deed het nieuws met je?

“Het duurde even voor het besef echt was ingedaald. Het is natuurlijk ontzettend jammer van de supermooie programma's die we nog voor de boeg hadden. En ik mis het spelen met het orkest ook heel erg. Maar los daarvan was er ook ineens de bezorgdheid om zieken, om mensen die ineens van contact verstoken blijven, om wat je wel en niet meer kunt doen. Wat ik moeilijk vind, is de onzekerheid over hoelang dit gaat duren. Wij zitten in een branche die waarschijnlijk als laatste weer op gang komt.”

Hoe doe jij dat nu met het geven van vioollessen?

“Die doe ik online. Het was eerst even zoeken wat het beste werkt: Skype, FaceTime, Zoom, Google Duo... Ook voor de kinderen die ik lesgeef, was het wennen. Helemaal zelf je viool stemmen voor de camera is voor sommigen best lastig en de geluidskwaliteit is natuurlijk ook niet optimaal. Maar inmiddels gaat het prima. Af en toe sturen kinderen mij video's, waarop ik tijdens de onlinelessen feedback geef.”

Hoe vul jij je dagen?

“Ik woon met mijn vriend (Florian Schneidt, altviolist bij het Noord Nederlands Orkest) in het centrum van Groningen. Wij hebben gelukkig genoeg ruimte, dus we kunnen gemakkelijk apart van elkaar werken. Florian is behalve musicus ook strijkstokmaker, dat kan prima vanuit huis. Ik zit vaak in de bovenkamer te studeren. Met de andere musici van het NNO zijn we druk bezig om te kijken hoe we ondanks de afstand toch iets moois kunnen maken voor de NNO-site of de Facebookaccount van het orkest. Via een appgroep wisselen we ideeën uit: wat willen we, welke stukken, hoe pakken we het aan, wie kan alles samenvoegen tot een geheel? Dat is nog een hele puzzel. Samenspelen doe je, zoals het woord al zegt, samen. Met een oortje via je telefoon is dat ineens lastiger.”

Muziek biedt hoop en troost hoor je vaak. Is dat in deze tijd ook zo?

“Muziek is altijd superbelangrijk. Het geeft me veel voldoening als ik voor mensen kan spelen, als ik via mijn muziek verbinding kan maken. Twee weken geleden heb ik in de binnentuin van een verzorgingstehuis gespeeld, klassieke muziek, maar ook volksliedjes als *Het kleine café aan de haven*. Dan geniet ik als mensen meezingen of als ik zie dat de muziek ze raakt. Deze tijd is voor iedereen moeilijk, maar ouderen hebben het extra zwaar nu ze geen contact kunnen hebben met kinderen en familie. Dan kan muziek inderdaad even troost bieden.”

De musici van het Noord Nederlands Orkest werken hard om je ook in deze tijd te laten genieten van prachtige klassieke muziek. Neem een kijkje op de site of op de Facebookaccount van het NNO.

@HOME**SINGER - SONGWRITER****JEANGU MACROOY**

“Mijn eerste theatertour, *Horizon*, zou op 27 maart in première gaan. Ik was thuis toen het nieuws kwam dat de theaters en concertzalen dichtgingen. Ik ben direct met mijn management op zoek gegaan naar vervangende data. Want het was al snel duidelijk dat het allemaal langere tijd zou gaan duren.”

Niet alleen jouw theatertournee lag eruit, niet veel later ging er ook een streep door het Songfestival, waar jij met het lied *Grow* aan zou deelnemen. Hoe kwam dat binnen?

“Het was niet het eerste grote evenement dat gecancelld werd, dus het hing al in de lucht. Eerst hoopte ik nog dat het verplaatst zou worden naar het najaar. We waren met een groot team keihard aan het werk om iets heel moois neer te zetten. Zaterdag 16 mei moest het allemaal gebeuren. En ineens werd dat verbroken. De teleurstelling was groot, maar ik begrijp de beslissing heel goed. Onze gezondheid gaat voor alles.”

Heb jij de knop snel kunnen omzetten?

“Ik ben van nature niet iemand die zich erg druk maakt om dingen waar ik toch geen invloed op heb. Toch heb ik wel even tijd nodig gehad om het te verwerken en mijn hoofd weer leeg te maken. Inmiddels heb ik de *switch* gemaakt en ben ik bezig met het schrijven van nieuwe liedjes. De wetenschap dat voor veel mensen de wereld er ineens anders uitziet, geeft op een bepaalde manier ook troost. We're in it together.”

De European Broadcasting Union organiseert op 16 mei een alternatief voor het liedjesfestival. Ik las dat alle deelnemers gezamenlijk iets gaan doen, zij het op afstand...

“Ehhh...nou eerlijk gezegd weet ik op dit moment zelf ook nog niet hoe dat er precies uit gaat zien. Maar ik vind het wel heel erg leuk dat er iets gaat gebeuren op de dag dat de finale van het Songfestival zou plaatsvinden. Het competitie-element is eruit, de focus zal liggen op verbinding. Ook in deze tijd van afstand.”

Hoe vul jij je dagen?

“Ik ben iedere dag in mijn homestudio bezig met het schrijven van nieuwe liedjes, iets waar ik het afgelopen half jaar nauwelijks tijd voor heb gehad, behalve dan voor *Grow*, het songfestival lied. Het schrijven geeft me energie. Hoe vervelend deze crisis ook is: in de rust en ruimte ontstaan ook weer nieuwe dingen.”

Kan muziek ons helpen dit soort nare tijden het hoofd te bieden?

“Muziek kan ons zeker helpen in dit soort nare tijden, daar ben ik van overtuigd. Het kan je troosten, hoop geven en moed inspreken. Muziek zorgt voor verbinding. En dat hebben we nu heel hard nodig. We moeten hier samen uitkomen.”

Jeangu Macrooy zou 24 april naar Groningen zijn gekomen met *Horizon*.

SPOT/THUIS

Nu het concert of de voorstelling waarop je je zo had verheugd is afgelopen en je aan huis bent gekluisterd, willen we er toch voor zorgen dat je je wekelijkse shot cultuur binnen krijgt. Daarom komen we met een digitale programmering. Wekelijks selecteren we concerten en voorstellingen die je thuis vanaf de bank gratis kunt bekijken. Het aanbod op onze site is groot en divers, maar om je wat voorbeelden te geven...

TONEEL

De mooiste toneelvoorstellingen, niet vanuit onze rode pluchen stoelen, maar vanuit je luie stoel. Bekijk videoregistraties, luister naar verhalen en podcasts en lees toneelteksten.

DONDERDAG VERWONDERDAG

Negen grote gezelschappen en een groot aantal theaters delen iedere donderdag om 18.00 uur via Facebook de registratie van een voorstelling. In tien weken tijd (we hebben één bonusdeelnemer) loodsen we je door het landschap van het kwaliteitstheater, zodat je niet weer helemaal *up-to-date* bent. Met binnenkort: Theater Rotterdam - *Revolutionary Road*, Toneelgroep Maastricht - *Pinkpop*, Tryater - *Wereldburgers van de Voorstreek*, Toneelgroep Oostpool - *Romeo & Julia*, Internationaal Theater Amsterdam (titel volgt) en NITE - *Salam*.

DE VERLEIDERS

Dit seizoen was de voorstelling van De Verleiders Female nog te zien in Stadsschouwburg. Eerdere voorstellingen van De Verleiders worden nu online gepubliceerd. Topacteurs brengen vlijmscherpe theaterstukken over de moraal aan de top van het bedrijfsleven.

TURKS FRUIT

De bejubelde theatervoorstelling *Turks Fruit* van Hummelinck Stuurman uit 2019 naar het beroemde boek van Jan Wolkers uit 1969. Het ultieme liefdesverhaal uit de Nederlandse literatuur.

HET NATIONALE THEATER THE NATION

Een theaterthriller over de op hol geslagen Nederlandse multiculturele samenleving. Een van de meest bejubelde en met prijzen overladen voorstellingen van de afgelopen jaren die je ook thuis op het puntje van je stoel houdt.

ORKATER WOISKI VS. WOISKI

Woiski vs. Woiski vertelt het schrijnende levensverhaal van vader en zoon Woiski die ondanks hun moeizame verhouding furor maakten en Nederland verrijkt hebben met hun aanstekelijke muziek. Afgelopen september in de Stadsschouwburg, nu vanaf je bank.

DANS

Een indrukwekkende dansvoorstelling bekijken vanuit je eigen woonkamer. Of een online balletles volgen. Het kan via onze site.

INTRODANS THUISBIOSCOOP

Nu Introdans de komende tijd niet kan dansen, nodigen ze je graag uit voor hun thuisbioscoop. Hier krijg je een kijkje in de keuken en bekijk je mooie documentaires over Introdans.

ONLINE BALLETTES VAN ERNST MEISNER

Ernst Meisner, artistiek coördinator van de Junior Company & director van de Nationaal Ballet Academie, geeft een online balletles. Dus voetjes van de vloer en dans mee!

MAANDAGAVOND = SCAPINO AVOND

Ben je het thuis zitten al zat? Dans mee vanuit je woonkamer. Scapino Ballet doet een greep uit het archief in de vorm van een voorstelling, dansfilm of documentaire. Iedere maandagavond om 20.30 uur kan je aanschuiven via YouTube of Facebook.

KLASSIEKE MUZIEK

De mooiste pianoconcerten, beste orkesten en andere prachtige muziek voor de hongerige klassieke muzikliefhebber.

ALL OF BACH

All of Bach is een project van de Nederlandse Bachvereniging. Opnames in hoge kwaliteit van de werken van Johann Sebastian Bach worden gratis beschikbaar gesteld.

GROOT OMROEPKOOR ZINGT RUSSISCHE WERKEN

Het Groot Omroepkoor reikt naar de hemel in dit prachtige concert vol Russische koorwerken. Een uurtje ontspannende en verstilde muziek uit het koude oosten onder leiding van Kaspars Putniņš.

CONCERTEN UIT EUROPESE CONCERTZALEN

Veertien Europese klassieke concertzalen streamen via Facebook elke avond om 20.00 uur een concert uit hun archief.

NIKOLAI LUGANSKY

Meesterpianist Nikolai Lugansky speelt werken van Bach, Beethoven, Rachmaninov en Franck.

KLASSIEKE MYSTERIES PODCAST

Voorspelde Mozart zijn eigen dood? Waarom werd Haydn postuum onthoofd? En werd Beethoven vergiftigd? In de AVROTROS en NPO Radio 4-podcastserie *Klassieke Mysteries* hoor je intrigerende verhalen rondom het leven en de dood van klassieke componisten.

JEUGD

Nu je samen veel thuis bent, is het leuk met de hele familie een voorstelling te kijken.

HET HOUTEN HUIS HOTEL PERDU

In 2014 won *Hotel Perdu* van Het Houten Huis de Zapp Theaterprijs én de Zilveren Krekel voor meest indrukwekkende productie.

THEATER ROTTERDAM DE GELAARDE POES

Bekijk zo'n geweldige familievoorstelling van Theater Rotterdam nu online. Een muzikaal feestje vol gedaanteverwisselingen, sluwe streken en messcherpe klauwen.

MAAS THEATER EN DANS - ALICE IN WONDERLAND (8+) EN ANDERE VOORSTELLINGEN

Maas theater en dans zet elke dag een nieuwe registratie van een jeugdvoorstelling online. genieten geblazen dus van *Alice in Wonderland* (8+), *De Jokkebrokker* (6+) en *Gezocht: Konijn* (3+).

HET LAAGLAND BEZOEK VOOR BEER (4+)

Het Laagland heeft enkele complete voorstellingen online beschikbaar. Daarnaast voert de groep met opdrachten-filmpjes de kinderen op speelse wijze mee in de thema's van de voorstellingen of geeft een kijkje achter de schermen.

CABARET

Kijk naar shows en beluister podcast van onze Nederlandse cabarettoppers.

BERT VISSCHER ZELDEN ZOIETS GEZIEN

Onze eigen Bert Visscher brengt opnieuw zijn typische manische humor ten tonele en richt zich ditmaal op de perikelen rond het luchtvervoer. Lachen gegarandeerd!

RUNDFUNK WACHSTUMSSCHMERZEN

Yes! De debuutshow *Wachstumsschmerzen* van Rundfunk is online te zien. In een krankzinnige reeks snelle scènes, absurde grappen en slechte dans behandelen de jongetjes het volwassen worden, omdat ze daar zelf ook nog lang niet klaar mee zijn.

ALEX PLOEG ULTIMATUM

In zijn debuutshow schetst cabaretier Alex Ploeg een beeld van zichzelf als een sneue dertiger die geen meisje kan krijgen en huilt onder de douche over de dromen die hij niet heeft waargemaakt. Genomineerd voor de Neerlands Hoop.

Alle genoemde online voorstellingen en concerten zijn te zien via spotgroningen.nl

Op blz. 39 vind je een selectie muziekdocumentaires.

DEN HAAG, 12 APRIL 2020

In een vorig leven zou vandaag om half drie 's middags de *Leedvermaak*-trilogie in première gaan. Na drie minuten zouden bruidegom Nico en ceremoniemeester Hans elkaar lachend omhelzen. Na acht minuten zou Lea haar derde echtgenoot hartstochtelijk zoenen op z'n mond. Na zevenenvijftig minuten zou het hele feestgezelschap een polonaise doen, met carnavalsmaskers op, maar zonder handschoentjes. Al vanaf het begin zou er een toeschouwer consequent om de drie minuten door de voorstelling heen hoesten. En op rij vier zou iemand onbekommerd niezen, en geen zakdoekje bij zich hebben.

Het coronavirus heeft inmiddels wereldwijd officieel ruim 100.000 mensen het leven gekost en 1,7 miljoen mensen besmet. De werkelijke cijfers liggen waarschijnlijk vele malen hoger. Ik zou vandaag moeten rouwen om al die gestorvenen die vaak nog volop van het leven genoten (van theater wellicht), om al die zieken die tegen een gruwelijke verstikkingsdood strijden, om te jong gestorven dokters en verpleegkundigen. Maar vandaag rouw ik om een voorstelling.

In scène 70 van *Leedvermaak* zegt Lea tegen haar vader Simon, dat haar ouders haar als kind naar het concentratiekamp mee hadden moeten nemen, in de oorlog. Want: *doodgaan is niet erg – losgelaten worden dat is erg*. In plaats van haar mee te nemen naar Auschwitz, lieten Ada en Simon haar op het platteland onderduiken bij Riet. Na de oorlog haalden zij Lea weer bij haar onderduikmoeder op. Voor de tweede keer moest Lea afscheid nemen en met wildvreemde, beschadigde mensen mee. De hele *Leedvermaak-trilogie* komt misschien wel voort uit die traumatische, dubbele scheiding van Lea. Eerst van haar ouders, daarna van haar onderduikouders.

Die pijnlijke, veel te ware zin van Lea hoorde ik onlangs in een talkshow terug, bij een item over de situatie waarin veel ouderen tijdens deze crisis verkeren. *Ze zijn niet bang voor de dood, ze vinden vooral de eenzaamheid ondragelijk*. En misschien geldt dat ook wel voor ons. De scheuring die wij vier weken geleden ervoeren toen van de een op de andere dag de repetities werden stopgezet en wij ons opsloten in onze huizen, terwijl de wereld om ons heen verkrumelde – dat gevoel zal ik nooit meer vergeten. De mensen met wie ik met zoveel plezier, inspiratie en creativiteit al wekenlang werkte mocht ik niet meer zien. Terwijl de regie-adrenaline nog door mijn lijf gierde (mijn hele lichaam wilde dóór: maken, repeteren, creëren!) zat ik ineens hele dagen obsessief live-blogs te verversen of in haperende Skype-sessies om maar iets van contact te houden met mijn collega's, familieleden en vrienden. Die allemaal even ontheemd, verdwaasd en uit het lood geslagen waren als ik. Het was alsof al onze energie niet meer naar buiten kon en zich tegen onszelf keerde.

Nog meer zinnen die we nu veel beter begrijpen: *Ik wou dat jou eens en ramp overkwam! / Dat is gebeurd dat weet je* (scene 56). Voor ons is het een ramp: een voorstelling gebaseerd op een van de mooiste teksten van de Nederlandse toneelliteratuur, een historische première (nooit werden deze drie stukken in Nederland op één avond gespeeld), jaren intensieve voorbereiding, een groots randprogramma – in één klap weg.

Eens in de zoveel tijd maak je 't mee: je voelt dat iets hélemaal klopt. Dat alle acteurs, musici, ontwerpers, assistenten en dramaturgen in hun kracht staan en op de toppen van hun kunnen werken, met zoveel plezier en gemak. Van de een op de andere dag daarmee moeten stoppen voelde als een amputatie.

Deze trilogie van Judith Herzberg moest nú gespeeld worden, vijftien jaar na het einde van die verschrikkelijke oorlog. De voorstelling zou laten zien hoe mensen met de diepste trauma's toch weer verder proberen leven. Hoe ingewikkeld overleven is, als er zoveel mensen zijn gestorven. Hoe je soms over de grootste ramp alleen nog maar een grap kunt maken. En nog een. En nog een. Hoe weinig er eigenlijk over verschrikking *te zeggen* valt. Hoe kinderen hun ouders proberen te troosten maar helaas niet kunnen helpen. Hoe nieuw geboren leven toch altijd weer hoop geeft. Hoe we maar niet willen sterven, niet mogen sterven, nooit! Hoe wij mensen meesters zijn in leven en overleven.

Vandaag hadden we met z'n allen op toneel gestaan. In vijf uur zouden zesentwintig jaren aan het publiek voorbij trekken. Er zou vaak worden opgekomen en vaak worden afgegaan. Sommige spelers zouden gedurende de avond meer dan drie pruiken dragen. Er zouden prachtige, precieze zinnestukjes klinken. *Je te veux* van Satie zou klinken, terwijl de bruiloftsgasten met elkaar aan tafel zouden gaan. Er zou gehuild worden, maar vooral heel veel worden opgekropt. Camelia's zouden toch maar overhandigd worden, hoewel het foute bloemen zijn. Riet zou alsnog een Hebreeuwse psalm durven zingen. Zwart zou op het meest ongepaste moment de pijnlijkste monoloog uitbrullen. En de arme Lea, ze zou tot het eind niet weten hoe en met wie te leven. Mijn god, wat zouden we na vijf uur van deze personages zijn gaan houden!

Op dit moment maken we met z'n allen een historische ramp mee. Er is niet alleen het virus maar vooral wat het in gang heeft gezet: we vallen met z'n allen in het diepste economische gat sinds de Tweede Wereldoorlog. Terwijl de aarde verder opwarmt en er zoveel mensen op de vlucht zijn. Na de huidige ramp, ergens in seizoen '21-'22, zullen we de *Leedvermaak-trilogie* alsnog spelen. Een voorstelling over mensen die verstommen bij het zien van zoveel leed, die er niet meer over kunnen, willen praten, die er amper nog iets bij voelen, en die daarmee weer pijn veroorzaken bij de mensen om hen heen, bij de mensen na hen. Over twee jaar zullen de drie toneelstukken van Judith Herzberg misschien meer van toepassing zijn dan ooit.

Een laatste citaat (scene 94c), omdat het leven altijd doorgaat: *Hé, is dat niet een winterkoninkje?*

Eric de Vroedt
Artistiek leider Het Nationale Theater

28 APRIL T/M 1 MEI NITE NIGHTS

MET O.A. DE ONLINE
PREMIÈRE *BEFORE/AFTER*

“Never waste a good crisis”, zei Winston Churchill kort na WOII. Precies wat het NITE-ensemble dacht nu de coronacrisis het uitgaansleven heeft stilgelegd. In deze uitdagende tijden gaan de acteurs, dansers en musici op zoek naar kansen en oplossingen die buiten de reguliere theaterwetten te vinden zijn.

Online première van afgelaste theatervoorstelling *Before/After*

De door corona geannuleerde première en tournee van de voorstelling *Before/After* van NITE (Noord Nederlands Toneel + Club Guy & Roni + Asko|Schönberg + Slagwerk Den Haag) gaat op donderdag 30 april tijdens de *NITE Nights* (28 april t/m 1 mei) alsnog in première. Online welteverstaan. In een speciaal voor de gezelschappen ontworpen virtueel hotel. Compleet met receptie, zeventien kamers met nieuw werk van de cast van *Before/After* en een grote theaterzaal waar publiek gezamenlijk naar voorstellingen kan kijken.

NITE Hotel

In het NITE Hotel zijn van 28 april t/m 1 mei onder de noemer *NITE Nights* verschillende voorstellingen van Club Guy & Roni, het Noord Nederlands Toneel, Asko|Schönberg en Slagwerk Den Haag te zien. In de bar kun je samen met andere gasten een drankje drinken en ervaringen delen. Dwaal door de gangen, open de deuren en ontmoet live een aantal uiteenlopende personages. Raak je de weg kwijt? Bij de receptie zijn altijd robots aanwezig die je vriendelijk de weg zullen wijzen.

Nieuw werk gemaakt tijdens de coronacrisis

Geïnspireerd op de *new togetherness* die gedwongen thuisisolatie met zich meebrengt zoekt het NITE-ensemble (met acteurs van het Noord Nederlands Toneel, dansers van Club Guy & Roni en musici van Asko|Schönberg en Slagwerk Den Haag) hoe gescheiden individuen toch samen kunnen zijn. En vindt en passant in de komende tijd samen met publiek opnieuw uit wat theater kan zijn en kan betekenen in tijden van corona. Zij maakten de afgelopen weken twintig performances die voor het eerst getoond worden in de kamers van het NITE Hotel.

Kijk voor meer informatie op nite.nl/nitenights,
aanmelding kan via nite.nl/hotel. Toegang is gratis.

Om de theaterloze periode te overbruggen komt NITE in deze dagen van thuisquarantaine naar jou toe. Op nnt.nl vind je allerlei supertoffe online activiteiten. Zoals...

Gratis online acteer- en danslessen

Iedere dinsdag, woensdag en donderdag geeft het interdisciplinaire ensemble tijdens je lunchpauze lessen in dansen en acteren. Kijk op nnt.nl voor meer info of schrijf je in en ontvang de toegangslink per mail.

Friday NITE online

Iedere vrijdag vanaf 20.00 uur een twee uur durend programma. Zo kon je eerder al uit je dak gaan tijdens een houseparty met een online bewerking van Mechanical Ecstasy. Kijk voor meer informatie op nite.nl/fridaynite.

Kies je favoriete scène

Iedere maandag staat er een favoriete scène van het publiek online. Eerder was dat de robotdans van Harold en een scène van Sofiko uit *TETRIS*. Via de social media kanalen van het NNT en de NNT-nieuwsbrief kun je verzoekjes indienen.

NNT-leesclub

Ben jij al begonnen aan die stapel boeken die je altijd al wilde lezen? Als je een zetje in de rug kunt gebruiken kan dat met de NNT-leesclub. Hoe? Dat lees je op de site.

Kijk voor alle activiteiten op nnt.nl

De grootste mysteries in de wereld zijn toch vaak de kleinere, alledaagse dingen en gebeurtenissen. Hoe een olifant kan leven van gras. Hoe datzelfde gras in een nacht opeens een centimeter is gegroeid. Hoe een enkele aanraking meer heelt dan alle pijnstillers van de wereld. Hoe troostend de glimlach van een vreemde kan zijn, een zachte stem als zalf op je ziel. Hoe iets simpels als een lied of een gedicht je de dag door kan helpen.

Ja, ja, piramides, ja, ja gigantische watervallen, maar zijn dit niet de echte wereldwonderen? Of misschien beter gezegd wereld-verwonderingen. Het zijn juist deze ogenschijnlijk gewone zaken die doen verwonderen. En met kinderen aan je zijde (her)leef je constant in verwondering. Waarom, vragen ze de hele dag. Waardoor je wordt gedwongen weer even stil te staan en te denken, verdomd, hoe slapen vogels eigenlijk? Waarom krijg je een bult op je hoofd als je je stoot?

Vandaag wordt de beste dag van ons leven, zei mijn zoon op een dag, zeven jaar oud. Oké, zei ik enthousiast, mijn volwassen scepticisme verbergend. Vervolgens schreef hij op een vel papier wat we allemaal gingen doen op die leukste dag ooit. We maakten tekeningen, knutselden, keken filmpjes met chips, dansten op lievelingsmuziek en het eindigde met voorlezen tot hij uiteindelijk in slaap viel op een kleurplaat van dinosaurussen. Het was misschien wel de beste dag ooit, vooral ook omdat ik alles zo bewust beleefde. Het zijn echt niet altijd de grote en meeslepende gebeurtenissen die ik me herinner, juist zo'n dag blijft hangen. Misschien wel omdat

hij even wat extra aandacht voor de dag vroeg. Aandacht is wellicht het meeste magische in de wereld, met aandacht worden zelfs de kleinste dingen, de meest alledaagse dingen, bijzonder.

En ik denk gelijk aan het succes van Oprah Winfrey en haar *gratitude* sessies, waarin ze mensen massaal oproept een dankbaarheidsdagboek bij te houden. Elke dag even opschrijven waar je dankbaar voor bent leidt automatisch tot het waarderen van de kleine, dagelijkse dingen.

Kleine dingen die tegelijk heel groots kunnen zijn. Want we weten allemaal nog wel dat een kus op een geschaafde knie de pijn wegneemt. Dat een enkele kus ook onze hele wereld op de kop kan zetten. Dat een handvol woorden je de houvast kan geven die je nodig hebt.

Het leven zit in de kleine dingen, in de details. Maar je moet ze wel zien. En waarderen.

Babs Gons is een schrijfster, performer en stuwende kracht achter een flink aantal spoken word-initiatieven. Ze staat met haar werk op internationale festivals, literaire programma's, in musea, debatcentra en bibliotheken en draagt voor op radio en televisie. Daarnaast presenteert ze verschillende programma's, waaronder de muzikaal-literaire show Babs' Wordsalon waarmee ze onder andere op Oerol en Lowlands stond. Op uitnodiging van het Noord Nederlands Toneel + Club Guy & Roni schreef ze deze column geïnspireerd op Before/After.

BLIJF FIT MET DE DANSERS VAN CLUB GUY & RONI

I'M ANGELA, BUT YOU CAN CALL ME ANGY.

I am just a human, struggling like everyone else to adjust to the pandemic. Everywhere I turn I see a surge of effort to keep fighting for a sense of normalcy. It's heroic and courageous, especially if your home office is now also a day care. I salute all of you pursuing this path.

My childhood was marked by a war, a no small feat by any means, however, the memories of a confined basement experience are not something I'm living through right now. We are free, after all.

Why am I mentioning the war? Global catastrophes change the world. The legacy of this pandemic will live with us for years, perhaps decades to come. It will change the way we move, learn, earn, share and connect. There is simply no way that our lives will resume as if this had never happened.

I like to see this as an opportunity to loosen our grip on old and familiar ways. Those ways worked for as long as they did, and they got us here, for better and for worse. They seem unlikely to carry us much further. The answer to this question everyone keeps asking – 'When will this be over?' – is simple, yet terribly hard to accept. The answer is never.

And so, while it may feel good in the moment, it is foolish to obsess over our fitness or scholarly productivity right now.

What is truly important? What if we take time to honour this time? My house is turning into an atelier now. I picked a room and in a hoarding fashion, I'm filling it with things that matter, things that inspire me, things nostalgic and stimulating. Together with all the NITE members, I'm slowly working on many projects, as it became apparent that we all find solace in art and art making. We are looking into the future of our profession, thinking and plotting.

And yes, I do move. That is after all, what you are interested in right now. My 'workout' of choice is yoga. I've managed bringing myself to the mat every day, twice a day, since we stopped leaving the house.

The first stretch pictured (on the page to the left) is great if you find yourself sitting a lot these days. Lay down on your back, centre your breath, making each inhale and exhale longer and deeper than the previous one. Have your feet touch the ground, knees pointing to the ceiling. Let your knees fall to one side, and then either extend the top leg and grab your foot or rest your hand on the top bent knee. Reaching your opposite arm to the side, allowing your spine to twist, finish by looking away from your feet, resting your head on the ground. Repeat on the other side. Keep breathing.

This second one is for the more adventurous among you. For *Bird of Paradise* you can start standing, or from a forward fold, shifting your weight to the right leg, reaching your left hand between your legs and your right hand behind your back, clasping your hands together, making a bind. Slowly release the left foot off the ground, balancing on your right, stand all the way up, then draw your knee to your shoulder and slowly send your heel all the way up to the ceiling as well. Keep breathing.

A tip from me is to move your coffee tables away, and make a 'general' empty space, so you don't have to make the effort of setting up the space every time you want to move. My Beast loves the new house setup, because she considers it to be her playground as well.

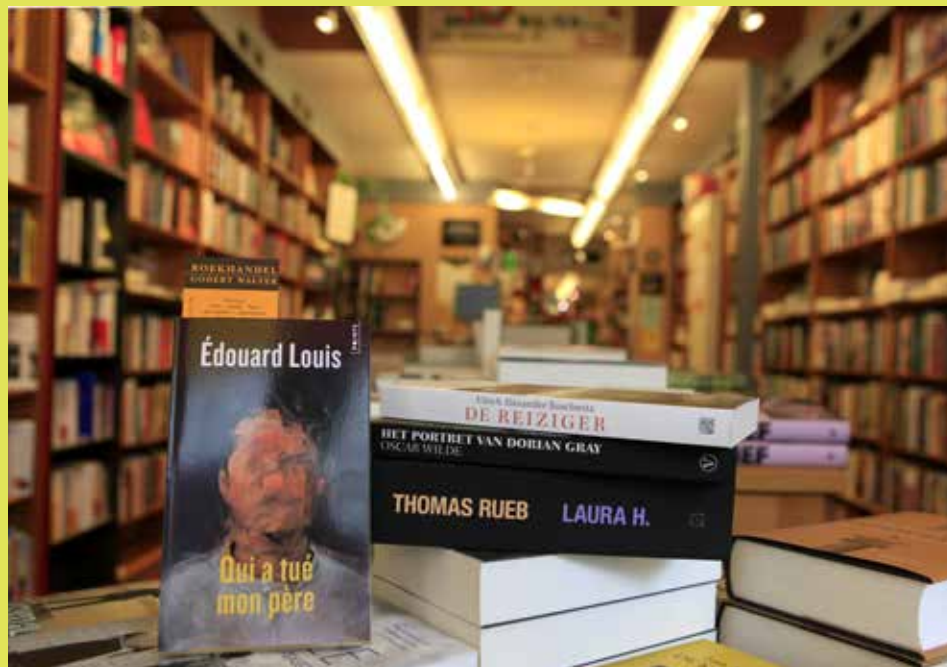
If I can recommend doing anything, it is **s l o w d o w n**. Cut out the noise. Listen. Focus on real internal change. Let this situation distract you from your normalcy. Let it change how you think and see the world. Let it give you courage for bold new ideas that wouldn't have emerged if you had stayed in denial. Have faith in the process. Don't fear the change, because the world has already changed. Support your team.

Angela Herenda, danseres bij Club Guy & Roni, geeft de komende weken online lessen die geschikt zijn voor iedereen, ongeacht achtergrond of niveau.

Meer informatie kun je vinden op nnt.nl/nite-classes.

BESTSELLERS UIT DE BOEKENWINKEL IN HET THEATER

Was het boek beter dan de theaterversie? Of heeft de voorstelling toch iets toegevoegd? Of had je het boek helemaal niet gelezen, maar ga je dat na de voorstelling zeker doen? Ook komend seizoen vormen een flink aantal bestsellers uit de boekenwinkel de basis voor een boeiende, spannende, grappige of ontroerende theaterbeleving. Tien tips om nu al te lezen...

GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53
godertwalter.nl

Bezorging in de stad Groningen
voor € 1,50 per fietskoerier:
via de website of via 06-42380262.

VAN DER VELDE

Grote Markt 54-55 / A-kerkhof 45-47
boekhandelvandervelde.nl

Bezorging gratis vanaf
een bestelling van € 15,-

2-ATER PRODUCTIES ROBBIE & ROEF (4+)

Een avontuurlijke voorstelling speciaal gemaakt voor de Kinderboekenweek 2020. Gebaseerd op het nieuwe boek van de populaire prentenboekenmaakster Mylo Freeman.

GEORGE & ERAN PRODUCTIES EN ROSE STORIES DE BRIEVEN VAN MIA (9+)

Een spannende, muzikale zoektocht naar een gedeeld verleden, die laat zien wat oorlog met je doet. Gebaseerd op het succesvolle boek van Astrid Sy.

THEATER GNAFFEL VAN MIJ (4+)

Kindervoorstelling gebaseerd op het boek *Hou van mij*, met bijna alle gedichten en illustraties van jeugdboekenschrijver, dichter en tekenaar Ted van Lieshout, die alle grote jeugdliteratuurprijzen op zijn naam heeft staan.

HNTJONG ERIK OF HET KLEIN INSECTENBOEK (8+)

Een geremixte versie van Godfried Bomans' klassieke kinderboek. HNTjong maakt er een spectaculaire familievoorstelling van vol dans en muziek, waarbij je ogen en oren tekortkomt.

RENÉ GROOTHOF & LENY BREEDERVELD DE REIZIGER

Ulrich Alexander Boschwitz maakt in zijn roman *De Reiziger* op een aangrijpende manier voelbaar hoe het vijanddenken onder 'gewone mensen' groeit en woekert. De hoofdpersoon in het boek, de Joodse zakenman Otto Silbermann, wordt gespeeld door René Groothof, Leny Breederveld speelt de personages die hij ontmoet.

THOMAS ERDBRINK ONZE MAN IN TEHERAN

In dit theatercollege neemt correspondent Thomas Erdbrink je mee naar zijn Iran, waar hij twintig jaar correspondent was en waar hij de liefde vond. Hij vertelt hoe gewone Iraniërs leven tussen de hoop op een betere toekomst en de vrees van repressie, maar laat ook zien hoe je – als een echte Iraniër – alle problemen van je afdanst.

INTERNATIONAAL THEATER AMSTERDAM WIE HEEFT MIJN VADER VERMOORD

Ivo van Hove bewerkt het aangrijpende *Wie heeft mijn vader vermoord* van de jonge Franse sterauteur Édouard Louis tot een monoloog voor Hans Kesting. In Frankrijk is Louis de grootste literaire sensatie sinds Michel Houellebecq.

DE SURINAME MONOLOGEN

Een bijzondere avond gebaseerd op het gelijknamige boek die een prachtig licht zal werpen op dit veelzijdige land, waarmee Nederland zo nauw verbonden is. Met medewerking van diverse Surinaamse theatermakers, schrijvers en muzikanten.

HET NATIONALE BALLET, JUNIOR COMPANY EN ISH DANCE COLLECTIVE DORIAN (12+)

In deze tijd van selfies en het heftige verlangen naar een rimpelloos leven is *The Picture of Dorian Gray* van Oscar Wilde uit 1891 weer griezelig actueel. Dit keer vormt het wereldberoemde boek de basis voor een enerverende mix van ballet, hiphop en livemuziek.

TONEELGROEP OOSTPOOL LAURA H.

Als in 2016 een jonge Nederlandse vrouw met haar twee kinderen uit het kalifaat ontsnapt, gaat schrijver en journalist Thomas Rueb op zoek naar wat Laura H. bezielde. Haar aangrijpende relaas tekende hij op in *Laura H.*

GESPOT OP SOCIAL MEDIA

Tip van een ervaringsdeskundige:
BLIJF BINNEN!!!!

6:26 p.m. · 23 mrt. 2020 · Twitter for iPhone

'Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.'

Alsof de buitenkant lukt.

[#coronavirusNederland](#)

5:01 p.m. · 2 mrt. 2020 · Twitter Web App

Ik hou van die vrouw!

Margot Jamnisek @Margotjamnisek · 23 mrt.

9:30 p.m. · 23 mrt. 2020 · Twitter for iPhone

Een filosofische huis-tuin-en-keuken-vraag: hebben muggen nou wel of niet de memo gekregen 'blijf thuiswerken'? [#dtv](#)

3:54 p.m. · 6 apr. 2020 · Twitter for iPhone

Als antwoord op @JanineAbbring

En alleen de honden
Vliegen elkaar nog in de lijn
Worden niet teruggefloten
Geven elkaar nog poten
Zonder vaccin
Zonder een hondenmedicijn
Omdat ze soms op een boxer
Soms ook op een teckel willen zijn
Omdat er worst ligt soms
Bij de Plantage Kerklaan
Soms op het Alexanderplein

1:57 p.m. · 13 apr. 2020 · Twitter Web App

Vandaag thuis "beroepenlootjes" getrokken. Ik ben komende weken thuis de kapper. Ik had liever het lootje met barman getrokken, maar ja. [#takenverdelen](#)

1:24 p.m. · 31 mrt. 2020 · Twitter for iPhone

Heb ik me toch een heel leven onder rekenen uit kunnen zwijgen, bij corona-thuis-lesgeven me alsnog in de staart. [#staartdeling](#) [#breuken](#) [#moelek](#)

18 mrt. 20 om 12:45 · Twitter for iPhone

10 Retweets 741 Vind-ik-leuks

Als antwoord op @claudiadebreij
De staartdeling is de hocuspocus van de wiskunde! Echt een schitterend algoritme.

1 1 6

Google streetview moet nu natuurlijk z'n wagentjes naar buiten sturen. Alles zonder mensen, minder geblur, ziet er veel mooier uit op de interwebs.

4:05 p.m. · 10 apr. 2020 · Twitter for iPhone

we hadden wat uitgelezen boeken op de stoep gezet neem mee!
stond er op het bijgevoegde briefje

12:11 p.m. · 31 mrt. 2020 · Twitter Web App

acdathomas Reünie in tijden van Corona. [#vriendjes](#) [#AEDM](#) [#anderhalvemeterafstand](#) [#beetjegezongen](#) [#blijfgezond](#)

1 w.

Die 1,5 meter afstand is goed te doen hoor...ging in mijn huwelijk ook prima.

4.597 16:11 - 17 mrt. 2020

Dag 6 in quarantaine! Het gaat prima met de Myjertjes! (Tape geleend van klusjesman @Mvan_berkel) [#coronavirus](#) [#quarantaine](#) [#jufjochem](#)

2:26 p.m. · 20 mrt. 2020 · Twitter Web App

IF YOU THINK
ARTISTS ARE USELESS
TRY TO SPEND YOUR
QUARANTINE
WITHOUT MUSIC, BOOKS
POEMS, MOVIES AND
PAINTINGS

11:14 a.m. · 28 mrt. 2020 vanuit Waterland, Nederland · Twitter for iPhone

NOORD NEDERLANDS TONEEL

DE POOLSE BRUID

"ADEMBENEMEND"
DAGBLAD VAN
HET NOORDEN

★★★★★
NRC

KIJK VOOR ALLE DATA OP DE SITE
POOLSEBRUID.NL

THEATER IN EEN HISTORISCHE BOERDERIJ

WE MISSEN JE!

Lekker een avondje naar het theater of de concertzaal zit er voorlopig niet in. Een drama voor gezelschappen, artiesten en producenten, maar ook ontzettend jammer voor al onze bezoekers die zich verheugden op het moois dat hen de komende maanden nog wachtte. Want alle geweldige online initiatieven ten spijt, er gaat natuurlijk niets boven de ontmoeting tussen maker en publiek in de zaal. Rijk Hooijsma bezoekt zeker een keer per week een voorstelling of concert in de Stadsschouwburg of De Oosterpoort. Hoe beleeft hij deze shutdown?

"Ik vind het heel erg jammer, hoewel de maatregelen natuurlijk volkomen begrijpelijk zijn. Ik zou de zaterdag nadat de boel op slot ging naar de première van *Before/After* gaan, de nieuwe voorstelling van NITE en de eerste in een lange reeks die ik moet missen. Maar het is natuurlijk vooral erg slecht nieuws voor alle mensen die maandenlang met zo'n grote productie bezig zijn geweest."

Theater- en concertbezoek zit er voorlopig niet in. Staat de tv vaker aan? Of lees je meer?

"Ik kijk graag naar Engelse en Scandinavische detectives en er is op dit moment een prachtige serie van Jeroen Krabbé over de schilder Marc Chagall op tv. Daar heb ik nu rustig de tijd voor. En ik lees inderdaad weer wat meer, dat heb ik lang niet gedaan. Zo had ik al tijden een boek van Chagall in de kast staan. Die tv-serie is natuurlijk een mooie aanleiding om me daar in te verdiepen."

Veel theaters en gezelschappen bieden op hun sites de mogelijkheid om online voorstellingen te bekijken. Is dat iets voor jou?

"Ik heb geen laptop of tablet, wat dat betreft ben ik een beetje ouderwets. Op de logeerkamer staat een pc, maar om daar nu in mijn eentje naar een online voorstelling te gaan zitten kijken... Theater consumeer ik toch het liefste in de schouwburg, waar alles voor mijn neus gebeurt en ik zelf kan bepalen waar ik naar kijk. Bij een online voorstelling bepaalt de cameraman mijn blik. Dan mis je toch dingen."

Wat zijn jouw mooiste theater- en concertherinneringen van de afgelopen maanden?

"Ik ben begin dit jaar met mijn broer naar *De tolk van Java* geweest, een heel indrukwekkend stuk. Onze vader is geboren en getogen op Java, dus het verhaal heeft een link met onze eigen familiegeschiedenis. *Oedipus* van Internationaal Theater Amsterdam was geweldig, met een imponerende Hans Kesting. Wacht, ik pak mijn agenda er even bij, daarin omschrijf ik bij iedere voorstelling of concert met een paar korte kreten wat ik ervan vond. Bij *Cathedral* van Scapino Ballet heb ik genoteerd: 'mooie livemuziek, filmbeelden en sterrenhemel'. Bij *The Battle* van Introdans staat: 'fantastische voorstelling, mooie muziek en kostumering'. Wat klassieke muziek betreft springen de concerten van het Nederlands Kamerkoor en het Estonian Philharmonic Chamber Choir eruit. Geweldig."

To go or not to go, dat wordt natuurlijk straks de grote vraag. Zitten we binnenkort weer gewoon met z'n allen in De Oosterpoort en de Stadsschouwburg?

"Dat vind ik best een beetje spannend als ik eerlijk ben. Want hoeveel ruimte zit er tussen mij en degene naast me? Misschien ben ik te panisch, maar op straat en in de supermarkt houd ik op dit moment liever drie meter dan anderhalve meter afstand. Dit virus zal niet zo maar verdwijnen en een vaccin laat nog wel even op zich wachten. Ik maak me grote zorgen om de cultuursector. Vandaag las ik in de krant dat Toneelgroep Maastricht op omvallen staat. Daar word ik niet vrolijk van. Veel gezelschappen en artiesten hebben amper vet om de botten. Stel dat straks de helft daarvan failliet is? Kunst maakt het leven mooi. Dus als ze dan toch miljarden in de economie pompen, laten ze dan ook de cultuursector niet vergeten!"

schrijversvakschool groningen
DE SCHRIJVERSVAKSCHOOL VOOR NOORD-NEDERLAND

DINSDAGAVOND 2 JUNI

**een kennismakingsles
voor thuishschrijvers**

www.schrijversvakschoolgroningen.nl 06 14 77 10 11

CREATIEVE THERAPIE GRONINGEN

Creatieve Therapie Groningen

werken vanuit het gezonde deel

en vanuit je eigen waarheid

zodat (getraumatiseerde) pijn

op een zachte manier kan smelten

DONNA HUIZENGA

UNIVERSEELCOACHEN@ZIGGO.NL OF 0503141125

WWW.UNIVERSEELCOACHEN.NL

Het is onvermijdelijk nu de nieuwe maatregelen zijn aangekondigd: De Wijk De Wereld kan in juni niet doorgaan. Gelukkig zijn er alternatieve data gevonden in de Stadsschouwburg: van 28 t/m 30 augustus.

Tot die tijd zoekt De Wijk De Wereld naar alternatieven om in contact te blijven met iedereen in de wijk en de mensen aan elkaar te verbinden. Zo ging fotograaf Nienke Maat de wijk in om deelnemers in thuisquarantaine op de foto te zetten en vroeg ze om tips hoe je het beste de dag door kunt komen. Ook schreef stadsdichter Renée Luth een tekst voor het nieuwe wijklied. Bij deze de primeur.

TRY-OUT

28 AUGUSTUS, 20.15 UUR

PREMIÈRE

29 AUGUSTUS, 14.30 UUR

29 AUGUSTUS, 20.15 UUR

30 AUGUSTUS, 14.30 UUR

30 AUGUSTUS, 20.15 UUR

KIJK VOOR MEER
INFORMATIE OP
DEWIJKDEWERELD.NL

Loes

"Ik vind het heerlijk om in Beijum te wonen. Je woont hier heel vrij en het is een mooie groene wijk met om de hoek de landerijen. In deze tijd merk je echt dat mensen iets voor de ander willen doen. Buren die elkaar in de buurt vragen of ze elkaar kunnen helpen.

Ik ben pianist en mijn concerten zijn voorlopig gecancelled. Mijn baan aan het conservatorium ligt ook stil. Gelukkig heb ik thuis mijn instrument en blijf ik gewoon aan de studie voor de concerten die hopelijk snel weer komen! Ondertussen ben ik begonnen met het maken van opnames voor mijn studenten, zodat ik ze mijn muziek kan doorsturen. Op die manier contact houden is fijn, want ik mis ze enorm.

Een tip voor thuisblijvers? Ik zou zeggen: maak of luister muziek. Muziek verzacht en het haalt de zorgen een beetje bij je weg."

Johannes

"Ik heb wel een hele goeie tip. Dat er minder gesproken wordt over corona, het maakt mensen echt bang. Het maakt iedereen akelig en dat heeft geen zin. Dan maak je je alleen maar zorgen. Zorgen maken is heel slecht. Ik hou van schrijven en van muziek. Ik luister naar allerlei soorten artiesten. Als ik muziek aan heb dan dans ik, gewoon op gevoel, wat er in mij opkomt."

Bob

"Mensen kennen me alleen maar zo eigenlijk, met sigaret. Er wordt hier veel vergaderd, maar de echte gesprekken vinden hier buiten plaats. Dan steek ik er een op. Ik heb me nog niet verveeld. Boeken zat namelijk! Ik wil geen nieuwe kopen, geen extra boekenkasten erin. 3000 boeken wil ik houden. De hele berging staat vol met dozen en ik kan elk jaar een andere samenstelling maken. Als het weer omslaat hang ik ook andere kunst aan de muur. Nu heb ik kleurrijke kunst aan de muur hangen.

Mijn tip is: laat je niet gek maken door wat de tv, radio en kranten zeggen!"

Valerio

"Ik doe nu tweeënehalf jaar aan ballet, waarvan een jaar professioneel. Ik heb al een keer opgetreden bij *de Notenkraker* van het Nationaal Ballet. Dat was heel leuk, ik mocht zelfs extra lang meedoen. Nu ik thuis ben en niet naar de training kan, oefen ik bij het zwarte dressoir, want we hebben geen barre. Mijn droom is om de beste danser van de wereld te worden. Hoe? Als je iets nog niet kunt, gewoon vaker proberen net zo lang tot je het wel kunt.

Mijn tip voor anderen die thuis zijn is: blijf lekker bewegen!"

Marie Jose

"Ik werk normaal gesproken als kok voor United Kitchen en het Heerdenhoes. Ik stond net in de keuken kip met pindasaus te maken. Ik mis het koken in de grote keuken met andere mensen, het naar de kerk en de markt gaan. Ik kook nu thuis en ben zoveel mogelijk aan het opruimen. Ik vind het saai.

Mijn tip voor anderen is: niet jammeren, maar bezig zijn! Ook als je binnen bent."

Yayra

"Eigenlijk is het wel fijn voor ons dat mama een vitaal beroep heeft. Ze is juf van studenten. Ik zie daarom nog wel kinderen op de BSO om mee te spelen. Wat het mooiste zou zijn is dat iedereen het langzamerhand zou krijgen, de gezonde mensen dan. Niet in één keer, maar een paar mensen hier, een paar mensen daar. Zodat er plek is in de ziekenhuizen voor de mensen die het nodig hebben. Je hoeft niet te hamsteren, dat is echt niet nodig. Als je geen wc-papier hebt ok, maar je hebt geen vijf pakken nodig. Ik snap echt niet wat ze ermee doen! Het enige wat je ermee doet is je kont afvegen!"

Wat anderen kunnen doen? Ik zou mijn opa en oma een tekening sturen of een brief, want die zijn ook wel alleen. We doen het allemaal digitaal, maar je kunt ook iets anders proberen. Dus echt per post, zeg maar."

wijklied Beijum

een dorp aan de randen van de stad
blijft onze geheime schat
iedereen raakt hier de weg kwijt
we snappen dat je ons benijdt

we wonen en spelen in een heerd
hier is het jong gedaan, oud geleerd
verdwalen in de wijk
hier is het groen en kinderrijk

een wijk als een schilderij
alle kleuren van de regenboog
lopen hand in hand
iedereen is hier vrij
we horen talen uit elk land

spelen in het Beijumerbos
zwemmen in het Zilvermeer
je komt hier echt los, van de stad
van moestuin tot steenwoestijn

een wijk als een schilderij
alle kleuren van de regenboog
lopen hand in hand
iedereen is hier vrij
we horen talen uit elk land

we schaatsen onder bruggetjes door
of naar Kardinging, lekker warm indoor
met je burens vuurtjes stoken
of lekker eten koken
met zijn allen de berg beklimmen

daar lijkt het altijd wel vakantie
uitzicht is een garantie
door een filter van het riet
alsof je alles anders ziet

een dorp aan de randen van de stad
het blijft onze geheime schat
iedereen raakt hier de weg kwijt
we snappen dat je ons benijdt

een wijk als een schilderij
alle kleuren van de regenboog
lopen hand in hand
iedereen is hier vrij
we horen talen uit elk land

Renée Luth
Stadsdichter van Groningen

RAAR IS LEUK

“Raar is leuk, gewoon dat is zo saai. Keer het om, geef de boel een draai.” Het refrein van een van mijn lievelingsliedjes van het Klein Orkest. Grijs gedraaid. Op ons lijf geschreven. Druk, chaotisch en onhandig. Geen musjes, maar nu aan huis gekluisterd. Hoe alle schema's in elkaar te passen? Ik besloot er niet aan te beginnen. We zagen wel waar het schip zou stranden. Zelden gaat hier iets zoals je het van tevoren bedenkt. Raar, maar wel leuk. Tenminste dat dachten we. Hoe langer de 'intelligente' lockdown duurde, hoe meer ik de neiging kreeg de tekst een beetje aan te passen.

De scholen schakelden snel. Dat leverde heerlijke creatieve opdrachten op. Vooral gymdocenten leefden zich uit. Er werd gejongleerd met gekke voorwerpen. Een tikje talent had geen kwaad gekund. Het voetballen met toilettrollen kostte ons een lamp en er raakte iemand gewond bij de minidisco. We werden een beetje verliefd op Nathan Rutjes en zijn aandoenlijke zoonje Lavezzi. Met hun workouts kregen we iets meer beweging. Door het videobellen kwamen we zo af en toe even uit de verslonsmodus en de afdruk van mijn houten keukenstoel staat voorgoed in mijn achterwerk gegraveerd. Mijn puberdochter gaf schoorvoetend toe toch best graag naar school te gaan.

Het werd lente, maar met eventuele vlinders kon je geen kant op. Als ze al uit hun pop ontwaakten. We dansten ietwat onhandig een pas de deux met winkelwagentjes in de supermarkt. Met volstrekte vreemden. Mijn nies inhouden in de winkel was niet mijn meest intelligente actie. Alsof er

een olifant door de Hema trompetterde. We keken Troost TV. Volgens mijn dochter kon Rembo & Rembo nooit een kinderprogramma zijn geweest. We gingen af en toe uit eten in onze eigen keuken en waren bezorgd om familieleden met een zwakke gezondheid. Godzijdank was er muziek. Urenlang.

We doen het best goed met z'n viertjes. Toch verlang ik naar mijn bureautje in De Oosterpoort. Ik zou graag mijn familie, vrienden en collega's een knuffel geven. Wat mis ik de voorstellingen en concerten. Wat mis ik het publiek. Het is leeg, koud en kil in onze gebouwen zonder jullie. Ik hoop jullie snel weer te zien. In goede gezondheid. Onze programmeurs zitten ondertussen niet stil. Volgend seizoen hebben we weer veel moois in petto. Ik kan niet wachten.

Raar is leuk, maar vooral als de rest van de wereld een beetje gewoon doordraait.

Sylvia Brouwer, theatermarketeer bij SPOT Groningen

SPOT/THUIS

Het aanbod muziekdocumentaires is gigantisch. SPOT/Thuis pikt er zes uit die zeker de moeite waard zijn.

Lekker met Merol: van YouTube-sensatie naar popicoon

2019 was het jaar van Merol. Haar carrière staat op standje turbo en *Hou je bek en bef me* werd door NPO 3FM bekroond tot Song van het Jaar. In de documentaire *Lekker met Merol* volgen we haar in de maanden voor haar optreden in de grote zaal van Paradiso, beginnend bij Eurosonic Noorderslag in De Oosterpoort. We zien hoe Merol zich – zonder platenlabel – subtiel en met een knipoog opwerkt van slaapkamermuzikant tot toonaangevende popartiest met een serieuze boodschap.

De vlucht van Ronnie

Ook voor Ronnie Flex, een van Nederlands succesvolste rappers, was 2019 een cruciaal jaar. Hij won de Popprijs, had miljoenen streams en speelde op alle grote festivals. Tegelijkertijd worstelde hij met het vaderschap, de druk om een nieuw album te maken, depressies en een drank- en drugsprobleem. *3Doc: De vlucht van Ronnie* volgde hem.

Joe's Violin

Een Oscar-genomineerde documentaire over de 91-jarige Poolse Holocaust overlevende Joseph Feingold die zijn kostbaarste bezit – een zeventig jaar oude viool – doneert aan een organisatie die oude instrumenten verdeelt onder scholieren in kansarme Amerikaanse wijken. De viool komt terecht bij de twaalfjarige Brianna. Via interviews en archiefbeelden zien we hoe de levens van Joseph en Brianna met elkaar vervlochten worden en een bijzondere vriendschap ontstaat.

The Rolling Stones - Olé Olé Olé

Tot 2016 was Cuba een van de weinige plekken waar The Rolling Stones nog nooit had opgetreden. In deze documentaire zie je hoe Mick, Keith, Charlie en Ronnie voet aan de grond krijgen in Latijns-Amerika met een tournee langs tien steden en hoe de Stones als eerste rockband ooit in Cuba speelt. Met sprankelende anekdotes en veel ruimte voor de songs.

Taylor Swift - Miss Americana

Onthullende documentaire over de carrière van de populaire zangeres Taylor Swift en de immense invloed die de media op haar leven heeft. Lana Wilson filmde Swift backstage tijdens haar stadionconcerten, thuis met haar katten op de bank, in een privéjet met familie en in de muziekstudio.

DeWolff in Europa

Drank, drugs en rock-'n-roll. De mannen van DeWolff kunnen er wat van. Deze documentaire geeft een meeslepende blik achter de schermen en volgt de bandleden op de voet tijdens hun tour door Europa. Het resultaat is een wilde rit vol muziek en volgepakte busjes. Maar is touren wel zo rock-'n-roll als we denken?

MEER KIJKEN?

Nu het concert waarop je je zo had verheugd is afgelast en je aan huis bent gekluisterd, willen we er toch voor zorgen dat je je wekelijkse shot cultuur binnen krijgt. Op onze site vind je een fantastische digitale programmering met concerten die je thuis vanaf de bank gratis kunt bekijken en zelfs tips om met de computer zelf muziek te maken.

MAAK JE EIGEN STREETFOOD

Na de zomer openen we in De Oosterpoort een nieuw streetfood restaurant: FOLKS. Op de kaart vind je heerlijk soulfood, gezonde en verrassende wereldgerechten om samen te delen. Voor wie de komende maanden thuis vast wil experimenteren met de gerechten van FOLKS, heeft onze kok Marthijn alvast twee lekkere recepten voor je geselecteerd.

BBQ SHORT RIBS OM JE VINGERS BIJ AF TE LIKKEN ZO GOED!

Benodigdheden (voor ca. 6 personen)

- Slowcooker of oven met ovenschaal met deksel of afdekken met aluminiumfolie
- Mes
- Snijplank
- Kom
- Koekenpan

Ingrediënten

- Fijn zeezout
- Gemalen zwarte peper
- Gekorrelde knoflookpoeder
- Uienpoeder
- 2,5 kg rundvlees korte ribben van een kwaliteitsslager
- 1 grote ui, grof gehakt
- 2 kopjes barbecuesaus
- 2 eetlepels honing
- 1 eetlepel Dijon-mosterd
- ½ blikje of flesje bier

Bereiding

- 1 Meng in een kleine kom zeezout, peper en knoflook- en uienpoeder. Breng vervolgens de ribben op smaak met het mengsel.
- 2 Bak in een grote koekenpan op middelhoog vuur de buitenkant van de ribben bruin.
- 3 Leg een laag grof gehakte uien op de bodem van een slowcooker (of braadslee in de oven afgedekt met deksel of folie).
- 4 Meng in een aparte kom de barbecuesaus, honing en mosterd.
- 5 Voeg beetje bij beetje ribben toe aan de kom en zorg ervoor dat ze goed bedekt zijn met de saus.
- 6 Leg de ribben in de slowcooker bovenop het bed van uien.
- 7 Giet bier over de bovenkant zodra de gegrilde ribben in de slowcooker zitten, zodat het sausmengsel naar de uien naar beneden valt.
- 8 Roer de ribben voorzichtig om ingrediënten te combineren.
- 9 Dek af en kook op laag vuur gedurende 6 tot 8 uur (of in de oven in braadslee of ovenschaal met deksel of folie, oven op 80 graden).
- 10 Zet na de kooktijd de slowcooker op warme stand.
- 11 Schep voor het serveren het overtollige vet uit de saus.
- 12 Serveer de ribben rechtstreeks uit de slowcooker of leg ze op een schaal.

VERSE VEGETARISCHE LOEMPIA'S HEERLIJK EN GEZOND

Benodigdheden (voor ca. 6 personen)

- Koekenpan
- Snijplank
- Mes
- Kommetjes
- Bord
- Plastic folie

Ingrediënten

- 20 rijstvelen
- 3 eieren
- verse takjes fijngehakte koriander
- 1 rode paprika
- 100 gr taugé
- paar worteltjes
- 50 gr glasnoedels (of mihoen)

Dip

- 20 ml sojasaus
- ½ rode peper
- 1 eetlepel pinda's, fijngehakt
- 1 limoen

Bereiding

- 1 Kluts de eieren en de koriander door elkaar en bak er in een koekenpan een omelet van.
- 2 Snijd de omelet in dunne reepjes, snijd ook de paprika en wortel in dunne reepjes.
- 3 Laat de noedels een paar minuten weken in heet water en spoel ze daarna af.
- 4 Neem een kom met warm water en week een rijstvel hier 30 seconden in. Leg het vel op een plank of op een bord. Om plakken van de vellen tegen te gaan kun je ook een schone vochtige theedoek gebruiken als ondergrond.
- 5 Verdeel wat van de glasnoedels, wortel, paprika, taugé en omelet in het midden van het vel. Gebruik niet te veel vulling.
- 6 Sla een zijde van het rijstvel over de vulling en vouw de zijkanten naar binnen (envelopvorm).
- 7 Rol de springroll verder op en leg op een bord.
- 8 Hak voor de saus de halve rode peper heel fijn. Pers de limoen uit boven de sojasaus. Voeg de rode peper en de pinda's toe.
- 9 Serveer de springrolls met de sojasaus en dippen maar!

Afhankelijk van de vulling kun je ze ongeveer 1 dag afgedekt bewaren in de koelkast. Zorg dat ze elkaar niet aanraken anders gaan ze aan elkaar plakken.

EET SMAKELIJK!

2020-2021

WERELDKLASSE

THEATER EN DANS

VR 6 NOV

GRAVITY & OTHER MYTHS
OUT OF CHAOS...

Verbluffend, eigenwijs en humoristisch circustheater uit Australië.

DO 19 NOV

WIM VANDEKEYBUS | ULTIMA VEZ
TRACES

Meeslepende dans over het moderne leven, voortgestuwd door dampende bluesrock van Trixie Whitley en de soundscapes van Marc Ribot (vaste begeleider van Tom Waits).

ZA 28 NOV

HET ZUIDELIJK TONEEL | BERLIN
TRUE COPY

Uitstekend ontvangen voorstelling over kunst, authenticiteit, waarheid en fake, met een hoofdrol voor de meestervervalser *himself*. "Grandioos." (Trouw *****)

VR 29 JAN

COLLECTIF KISS & CRY
COLD BLOOD

Een internationale theaterhit vol verbluffende visuele vondsten, op de grens van toneel, dans, en film.

DO 4 FEB

FLAMENCO BIËNNALE
CONCHA JAREÑO COMPANIA

Een van de meest vooraanstaande hedendaagse flamencodanseressen en een van de hoogtepunten van de komende Flamenco Biënnale.

ZA 13 FEBRUARI

PECHO MAMA
MEDEA ELECTRONICA

Britse groep tovert met mix van pop, electronica, 80's-hits en projecties Griekse klassieker om tot een aangrijpend hedendaags verhaal.

ZA 6 MRT

BATSHEVA DANCE COMPANY -
THE YOUNG ENSEMBLE
THE LOOK

Jonge talenten van een van de allerbeste hedendaagse dansgezelschappen ter wereld brengen spectaculair programma.

DI 23 MRT

BRUNO VANDEN BROECKE
& RAVEN RUELL
OUDER KIND

Veeg je agenda schoon, want Bruno is *in the house*. Ditmaal met vriend en vaste regisseur Raven Ruëll. "Een speelse ode aan de vriendschap." (De Morgen)

ZA 27 MRT

HOFESH SHECHTER COMPANY
DOUBLE MURDER

De rockster van de moderne dans terug in Groningen met een overdonderende *double bill*.

DI 1 JUN

NTGENT
ANTIGONE IN AMAZONIË

Regisseur Milo Rau en zijn team reizen naar Brazilië, waar bossen branden en het kapitalisme de natuur verslindt. Levensecht, ontroerend en confronterend!

KLASSIEK

MA 9 NOV

ENGLISH BAROQUE SOLOISTS
O.L.V. SIR JOHN ELIOT GARDINER

Meesters van de oude muziek spelen Bach en Händel.

DI 24 NOV

CONCERTO COPENHAGEN
& KRISTIAN BEZUIDENHOUT

Pianoconcerten van Mozart en Beethoven.

WO 2 DEC

KRONOS QUARTET

Cross-over tussen klassiek, pop en jazz.

ZO 13 DEC

KOOR VAN HET MARIINSKY THEATER

De vespers van Rachmaninov.

DI 16 FEB

LONDON PHILHARMONIC ORCHESTRA

Een van de beste orkesten ter wereld brengt Mozart en Dvůřák.

ZA 27 FEB

TALLIS SCHOLARS

Metten, lauden, vespers en completen.

DI 9 MRT

BBC PHILHARMONIC & MIDORI

Mendelssohns beroemde *Vioolconcert*.

WO 21 APR

ROYAL LIVERPOOL PHILHARMONIC
ORCHESTRA & LIZA FERSCHTMAN

Nederlandse stervioliste speelt Brahms.

ZA 24 APR

NOORD NEDERLANDS ORKEST
& NEMANJA RADULOVIC (VIOL)

Mozarts *Derde Vioolconcert* en Bruckners *Vierde Symfonie* o.l.v. Dan Ettinger.

MA 10 MEI

ARCADI VOLODOS

Superieure klankbeheersing en onbegrensde dynamiek in Schubert, Brahms en Debussy.

MEER INFORMATIE & KAARTVERKOOP:
SPOTGRONINGEN.NL

SPOT

2020-2021

UW VOORDEEL

- 20% KORTING OP DE NORMALE PRIJS
- GRATIS PROGRAMMABOEKJES
N.B. BIJ NNO CONCERTEN ZIJN DE PROGRAMMABOEKJES GRATIS. U HEEFT GEEN VOUCHER NODIG.

ABONNEMENTEN KLASSIEKE MUZIEK

SPOT/DE OOSTERPOORT NOORD NEDERLANDS ORKEST

SPOT OUDE MUZIEK

MA 9 NOV
ENGLISH BAROQUE
SOLOISTS O.L.V.
SIR JOHN ELIOT
GARDINER
Meesters van de oude muziek spelen Händel en Bach.

DI 24 NOV
CONCERTO
COPENHAGEN
& KRISTIAN
BEZUIDENHOUT
(FORTEPIANO)
Topwerken van Mozart en Beethoven op fortepiano.

ZO 14 MRT
ORKEST VAN DE
ACHTTIENDE EEUW
& ALEXANDER
MELNIKOV (PIANO)
Schumanns
Pianoconcert met Melnikov.

Gouden rang € 115,60 in plaats van € 144,50

Eerste rang € 103,60 in plaats van € 129,50

SPOT ORKEST

DI 16 FEB
LONDON PHILHAR-
MONIC ORCHESTRA &
ROELAND HENDRIKX
(KLARINET)
Een van de beste orkesten ter wereld speelt Mozart, Schubert en Dvořák.

DI 9 MRT
BBC PHILHARMONIC
& MIDORI (VIOOL)
Mendelssohns heerlijk *Vioolconcert* en Schumanns Vierde Symfonie.

WO 21 APR
ROYAL LIVERPOOL
PHILHARMONIC
ORCHESTRA & LIZA
FERSCHTMAN (VIOOL)
Stervioliste speelt Brahms.

Gouden rang € 131,60 in plaats van € 164,50

Eerste rang € 119,60 in plaats van € 149,50

SPOT & NNO ORKEST & SOLIST

DO 4 FEB
NNO - LEONARD
COHENS SONGBOOK
Symphonische ode aan een van de belangrijkste singer-songwriters uit de popmuziek.

DI 9 MRT
BBC PHILHARMONIC
& MIDORI (VIOOL)
Mendelssohns heerlijke *Vioolconcert* en Schumanns *Vierde Symfonie*.

ZA 10 APR
NNO & ANNEMARIE
KREMER
Sibelius, Strauss en Tsjaikovski.

WO 21 APR
ROYAL LIVERPOOL
PHILHARMONIC
ORCHESTRA & LIZA
FERSCHTMAN (VIOOL)
Stervioliste speelt Brahms.

Gouden rang € 149,16 in plaats van € 186,45

Eerste rang € 129,16 in plaats van € 161,45

SPOT & NNO KOOR

DO 15 OKT
CORO GHISLIERI
Petite Messe Solennelle van Rossini: een prachtige 'kleine mis'.

ZA 19 DEC
NNO - MESSIAH VAN
HÄNDEL
Een glorieus koorwerk van en voor alle tijden.

WO 23 DEC
NEDERLANDS
KAMERKOOR &
CONCERTO KÖLN -
WEIHNACHTS-
ORATORIUM
Bachs meesterlijke en ontroerende kerstverhaal.

DO 1 APR
NNO - MATTHÄUS
PASSION
Mooiste en geniaalste werk ooit geschreven.

Gouden rang € 151,12 in plaats van € 188,90

Eerste rang € 127,12 in plaats van € 158,90

NNO DIRIGENTEN

VR 30 OKT
OPENINGSCONCERT
MET ANTONY
HERMUS
Halloweenconcert.

VR 19 FEB
KEREM HASAN
Romantiek volgens Liszt en Rachmaninov.

ZA 24 APR
DAN ETTINGER
Nemanja Radulović speelt Mozart.

VR 21 MEI
MICHAL
NESTEROWICZ
Uit liefde voor een edelman, een vriend en een rivier.

Gouden rang € 143,84 in plaats van € 179,80

Eerste rang € 118,24 in plaats van € 147,80

NNO SOLISTEN

DO 26 NOV
NNO & NELSON
GOERNER (PIANO)
Meesterpianist Nelson Goerner speelt Tsjaikovski.

DO 28 JAN
NNO & DANIEL
KHARITONOV (PIANO)
Wonderkind Daniel Kharitonov speelt *Pianoconcert* van Saint-Saëns.

VR 12 MRT
NNO & MAYA
FRIDMAN (CELLO)
Wereldhits in eigentijdse klassieke muziek.

ZA 10 APR
NNO & ANNEMARIE
KREMER
Sibelius, Strauss en Tsjaikovski.

Gouden rang € 143,84 in plaats van € 179,80

Eerste rang € 118,24 in plaats van € 147,80

MEER INFORMATIE VINDT U OP SPOTGRONINGEN.NL OF VIA NNO.NU

VERPLAATSTE CONCERTEN

OP ONZE SITE VIND JE EEN OVERZICHT MET ALLE VERPLAATSTE CONCERTEN. HIERONDER EEN PAAR NAMEN UIT DE LANGE LIJST, DIE WE DE KOMENDE TIJD BLIJVEN UPDATEN.

HAEVN
VAN 15 MEI NAAR 1 OKTOBER

VAN DIK HOUT
VAN 4 APRIL NAAR 3 OKTOBER

UB40
VAN 22 APRIL NAAR 12 OKTOBER

MICHELLE DAVID & THE GOSPEL SESSIONS
VAN 19 MAART NAAR 10 DECEMBER

CLOUSEAU
VAN 25 APRIL 2021 NAAR 22 JANUARI 2021

CLANNAD
VAN 7 APRIL NAAR 4 APRIL 2021

TAKERROOT PRESENTS **GRETCHEN PETERS**
VAN 9 MEI NAAR 12 MEI 2021

Rhythm & Blues Night

ZATERDAG 30 APRIL 2021

De blues, de sores van een mens: allemaal kennen we het gevoel. Het was er altijd al, ver voor er katoenvelden in Mississippi aangeplant werden. En het zal er ook altijd zijn. Muziek, en zeker de blues, is de uitlaatklep voor onze emoties en geeft uiting aan omstandigheden waar we in het leven mee te dealen hebben. Soms tot onze vreugde, soms tot groot verdriet. Of zoals gitarist Erwin Java het twee jaar geleden in ons magazine verwoordde: "Blues spelen is laveren tussen mineur en majeur, tussen somber en vrolijk, net zoals in het echte leven."

Maar blues gaat ook over *lust for life*, over kracht en durven doorgaan, ook al zit het even tegen. Natuurlijk balen we net zo hard als jij dat de Rhythm & Blues Night op zaterdag 2 mei vanwege de coronamaatregelen niet doorgaat. Maar *guess what*: op zaterdag 30 april 2021 gaan we er gewoon een extra knallende editie van maken, waarbij de blues in al zijn gedaanten verschijnt: als ouderwetse rhythm & blues of onversneden deltablues, als groovy funk en onstuimige boogie of stevige rock-'n-roll en meeslepemde southern rock. Soms met een likje soul of af en toe een vleugje gospel.

Het programma bevat voor een groot deel dezelfde internationale topacts die ook dit jaar op het affiche stonden. Dus kun je gewoon genieten van de gloedvolle songs van **Bonnie Bishop**. Van de aanstekelijke mix van vintage country, rammelende garagerock, jaren-zestig-meiden-pop en rhythm & blues van **Kitty, Daisy & Lewis**. Kun je uit je dak gaan op de vuige mix van country, punk, rockabilly, blues, surf en swing van **Reverend Horton Heat**. Zorgen **Miss Martha High** en **Carlton Jumel Smith** voor een stevige portie soul. En laten **Ana Popovic** en gitarist **Laurence Jones** horen waarom ze beiden tot de absolute top van de blues behoren.

NAJAAR

9-20 SEPT MUSICAL

LAZARUS

7&8 OKT CABARET **UITVERKOCHT**

HANS TEEUWEN

17&18 OKT FAMILIE

K3 SHOW 'DROMEN'

ZA 17 OKT MUZIEK

EDWIN EVERS BAND

18-29 NOV MUSICAL

HELLO, DOLLY!

11-13 DEC BALLET

SCAPINO BALLET

Jubileumspektakel met dans, circus en live muziek

RUBICON

TICKETS VIA MARTINIPLAZA.NL

WELKOM IN GRONINGEN

TERUGBLIK

NITE - BEFORE/AFTER

NIET GEZIEN OP DONDERDAG 12 MAART
IN DE STADSSCHOUWBURG

FOTO: RONALD LOWIJS

SPOT

**De voorstelling van vanavond
gaat helaas niet door.**

Agv de maatregelen omtrent het Coronavirus
zijn alle evenementen van SPOT Groningen
tot en met 31 maart geannuleerd.

Er wordt momenteel naar een oplossing
gezocht. We informeren u z.s.m.
en hopen op uw begrip.

SPOT

**Unfortunately, tonight's
performance is canceled.**

As a result of the measures regarding the
Coronavirus, all SPOT Groningen events are
canceled until March 31.

A solution is currently being sought. We will
inform you as soon as possible and hope for
your understanding.